

ناوی کتیب : مانگه شه و یاد گاری

بابه ت : شاعر

ناوی شاعیر : رشید نه حمده سابر ناسراو به (رشید که رکوکى)

سالی 1963 نه گه ره کی شوریجه ی که رکوک نه دایک بووه

به رگی یه که م و دوهه می کتیبه که هاوری سهر بازیم کاک عه بدولخالق نیبراهیم

هه ولیری نه خشی کیشاوه وهک یاد گاری نه لام ماوه

نهم کتیبه پیشکه شه :

1- به گیانی پاکی سهرجه م شه هیدانی کورد و کوردستان و نه نفال کراوه کان

2- به دایک و باوکم خوا لییان خوش بییت

3- به هاوسه ری خوشه ویستم و منداله کانم

4- به سهرجه م هاوری و هاوسه نگه رانم

پیشه کی

شاعر هونهره

شاعر عه شقه

شاعر جوانی یه

شاعر خوراک گیانی مروقه

بویه مروقه گورانی ده لی

له ته مه نی چوارده سائیمه وه چه زم له شاعر کردوه گه وره کان دایان نه نام له کوری شه وانه له دیوه خانداندا کتیبه کانی شیرین و فهراد و روسته م و زوراب و ئیسماعیل نامه و کتیبی تریان پی نه خویندمه وه لای نه وان خوینه ریکی باش و ره وان بووم منیش هیندهم ده خویندمه وه زور به شیانم نه زبه رکردبوو به لام خوم خولیا یه کی گه وره م هه بوو که شاعر بنوسم و شیعی خوم هه بی سهره تا له شیعه کانی گوران و شیعی فولکلوری هه رچیم دست که وتایه لای خوم نه م نویسه وه و له به رم ده کرد تا ورده ورده خوم دا له شیعه کانی نالی و هیمن زوریان کار لی کردم دهستم به لاسایی کردنه وه یان کرد هه و تم نه دا گوزار شتم جوان بیت ووشه ی جوان و پاراو به کار به یتم ئیتر قوناغیکم بری و هاوریانم نویسنه کانمیان لا جوان بوو روویان لی نه نام نامه ی دلداریان بو بنوسم و شیعی جوانی تیا دابنیم ئیتر وه ک باش کاتیگ ناسیانم نه مانه سهره تاییه ک بوون بو چه که ره کردنی شاعر له ناخمدا هه ر شیعیکی جوانم ده دی که کارم تیا بکات هه و تمداوه به و جو ره بنوسم لاسایی زور به ی شاعیره کانم کرده وه و له گه ل شیعه کانیان ژیاوم و ئیستاش بی شاعر ناژیم جا شیعه کانم باش بن نه وه زور ناسوده نه بم که ده به م شاگردیکی باشی شاعیران وه نه گه ر شیعه کانم باشیش نه بن هیوادارم شاعیران لیم خوش بن که نه متوانی به جوانی لاساییان بکه مه وه.

رہشید نہ حمہد ساییر (رہشید کہ رکوی)

هاورپي سه ربا زيم كاك عه بدول خالق ئيبراهيم هه وئيري هاورپي نازيزم

ئاوارەگان دېينەوہ

ئەم زەمىنە بۇگشتمانە
ئەى بۇبى بەش كراوین
ئەم خاكەيە نىشتىمانە
بۇچى لىيى دەر كراوین
ئەم گرد و دۆل و شاخانە
ئەم دارستان و باخانە
كە جىگای سەيران و گەشتە
بۆتە دۆزەخ ئەم بەهەشتە
بۇچى ئىمە لىيى بى بەش بىن
وا ئاوارە و چارە رەش بىن
بى مال و حال و بى جىگا
بى كەس كە وتوین ئە سەر رېگا
بستە خاكى نابى پەيدا
ژيان بە سەر بەرىن تىايدا
منال ئە ناو بە فر و سەرما
ياخود ئە ناو تۆز و گەرما
بى ئوقرەيە و پەرىشانە
زۆر نە خۆش و بى دەرمانە
ئىمە تاكەى ئاوارە بىن
بى لانه و سىيا چارە بىن
كەى ئە چمەوہ شارەكەى خۆم
ئە چمەوہ سەر كارەكەى خۆم

2013\7\25

بۇ ئازىزەكەم

ئازىزەكەم تۆش وەرە وەكو من سەودا سەر بىرى
وەكو من بە سەوداى كوردستان و دەشت و دەربىرى
دەبى بە رەنگارى كۆسپ و سەختى بەكى لە ژيان
بۇ بە رەنگارى دوژمنەكەى كورد لە سەنگەر بىرى
تۆش وەكو كچانى پېشمەرگە وەرە كۆرى خەبات
ھەر وەكو ئەوان بەمەردى بمرە و بەختە وەر بىرى
تۆش ئەمرۆكە زانای خویندەوارى ھە ئەمەتلىك بەرە
ھەرگىز نامەوى وەك شىت و ھارو دەربەدەر بىرى
وەرە بە دەست لە ملانى بە رەنگارى دوژمن بەكىن
لە سايەى كىوو تەلان بۇ مردنى ئەژدەر بىرى
با بەس تانەمان لى بدەن بېگانەكان
تاويك شۆرشگىر بەو لە وپەرى ھونەر بىرى

نیگای عه شق

نیگای عه شقم چه شنی په پوله بوو
بوږیه له روژگار هر له جووله بوو
دوا نیگا هینده دهرچوو له ناکاو
به شیرزهیی وون بوو له بهرچاو
وینهی جیژوان له چاودا دیار بوو
بوږیه خه یالیش هر له لای یار بوو
چونکه هر گیانه ژوان نه بهستی
له شیش تا نه وی هیج راناوهستی
تا لیو راموسی لیوی نال و گه ش
تا گیان له و عه شقه پییدرا بی به ش
تا دل هاتنی یار بیخور پیینی
تا گوی ووشه ی یار تیایدا بمینی
دهبی هه ناسه ی دووریش هه ل کیشی
دهستی دل ته نگی جار جار رایکیشی

26\3\1981_که رکوک

من ئە ئيم

من ئە ئيم گشت ئەم شادی يه
بزه و خه ندهی یاری منه
ئەم هه موو بۆنه خوشه دی
بۆنی گول بـه هاری منه
کيژان وه کو پهری به هه شت
خویان گۆری ئە چوون بۆ ده شت
چهن جوانن له سهيران و گه شت
جه ژنه يه یادگاری منه
کاتی دل بهر که چاوی رشت
به تیری چاو خوینی ئە رشت
جه ژنی قوربانه منی کوشت
شادی يه نازاری منه
دلمان گریدا من و تو
دلهم سووتا له عه شقی تو
دلمان هینا يه گفتوگو
ئهو هی تو قه رزاری منه

1991\9\28 _ پینجۆین

تا ئه و کاتهی

تا نه بيم به سيپه ر پوئه کانی کورد
نا ئيم سهر به رزم له لای درشت و ورد
تا خه نچه ری کوردی نه دهم له که مهر
سینگم بو پوئه ی کورد نه بیته سه نگر
تا له مهیدانا دوژمن نه به زینم
ماچی خوشه ویستی له یار نه سینم
تا برنه و له شانی خومدا نه بینم
په شیمانی بی گشت پیکه نینم
تا ئالا بوئی رزگاری ئیی نه دا
دل نه و خه مه ی تیایه قهت فریی نه دا
تا خونچه ی باخی کورد نه بوژیته وه
ئه م ئاگره ی دئی من نه کوژیته وه
تا خاکی کوردستان گشت رزگار نه بی
خوایه ئه م دئه ی من هه رگیز شاد نه بی
تا نه بینم میله تی کورد رزگاره
تا رزگاری نه بیته کورد له م نازاره
تا رزگار نه که م من ولات و خاکم
نا ئيم روئه یه کی کوردی دئپاکم

1988\9\28

هاوار

فیدای روخساری زهردت بَم پیم ئەئی هەئبەستم ئەوی
هەتاکە ی پیبەست بَم ئە ژین دە وەرە دار دەستم ئەوی
گەرچی ئەمرۆ پۆژی من و تۆنی یە بەلام چار هەیه
هەمیشە داوا کـاـرم لیت ریگایهکی راستم ئەوی
بوچی شین و شه پۆری ئیمه کوتایی نهیات له ژین
بو ئەوهی پرگار بین له شین کیژی چاو مهستم ئەوهوی
تا کهنگی دوژمنی ئیمه نه بهزی و سهر نه کهوین
بو پرگاری میلهتـمـ بو رووی دوژمن بهر بهستم ئەوی
بو فهوتانی ئەم دوژمنه نا له بهاری کوردستان
یه کگرتن تهواو یههک شۆرشێ خهستم ئەوهوی
چهکی میر دهشت و تۆ نوسین و بـاـوهـره ئەهی دئنهواز
تۆش وهکو منی هه موو دەم ئە ئیی ژینی سهر بهستم ئەوهوی

1980\4\26

مندائی ھه ژار

ھه ژاری بیناز که و تووی دهر به دهر
ھه تیوی چه پوک نازار له بان سهر
کولان به کولان نه گهری بی ناز
له خه لکی جیما و - ژیانی نا ساز
بی بهش له شادی - له دل دهر کراو
چاوت پر گریان فرمیسک قه تیسماو
شیوان به بی شیو سهر نه نییته وه
به خه یالی نان رۆژ نه که یته وه
ژیانت سه خته و پره له هه لدير
به سه د سک برسی و به سکیکیش تیر
باوکت کوژراوه یا خود مردووه
یا خود له زیندان نیوه زیندووه
به رگی تازه و جوان ناگریته بهرت
شر و شیتانه سهرینی سهرت
چاکه ته کونی بهر نانیسک دراو
گیرفانی کون کون بی پاره و دراو
له ناو خه لکیدا وهک ورپو کاسی
رووت و قوت دیاری که بی کراسی
نه میوانت دی و نه ده چیه مائی کهس
که سیکت نییه بیته فریاد رهس
نه گهر جه ژنیش بی به چاو پر گریان

نانی جه ژنه خوئی چای و ماست و نان
له دنیای روشن ئیوهن خیر نه دیوو
بویه بانگ نه کهن به هه تیو هه تیو
نووت به رزه کانن گائته ت پی نه کهن
یا له ناو خویمان یاریت پی نه کهن
هه رچه ن خه لکی نییت وهرزتر نه بی
به لام تو هیوات به رزتر نه بی

1981\3\9 دوشه ممه

بۆياره كهم

هر تو دلداری منی

تونه و به هاری منی

سویندم به خودای میهره بان ته نها تو نازداری منی

وهره پیکه وه بژین به دلخوشی و به دلشادی

بو به خته وهری دهست له مل یهك بکهین به نازادی

داوای دلم لی نه کسه ی به خوا دلم له لای تویه

نه گهر تو لوتفت هه بی شهیدای دیدن بالای تویه

نه ی نازداری میهره بان

نه ی نه خشی دهستی یه زدان

بولبولم له سهر گوئی گوناکهی تو نه خوینم

شا گوئی باخچه ی نه وین

شا جوانی سهر پرووی زهمین

په یمانم داوه له ژینا ته نها تو نه دوینم

سکالا

له میژره سووتاوم من به پرچی سیاهی
مه گهر ههر تو فریام که وی یا نیلاهی
گهر تیبگا له نه قین و عه شقی دئم
ژوانیکی نه ده دا به ته ختی شاهی
همیشه دهسته و دامینی گوئم ده بم
که چی پیشانی نه دام تاویک رووی ماهی
گاه ده سوتیم و گاهیکیش ده گریم بوئه و
تاویک وهکو په روانه و تاویکیش ماهی
مه روانه روو واتیم مه گه که شادمانم
سهیری دئم که بزانه چونه ناهی
که رهشید ده بیته سه رگه ردی خاله که ت
بوچی ده یکوژی ده بلی چی یه گوناھی

1980\9\26

دیمهن

نأخ نھی پهرچهم خاوهکهی بالا گول
دهستت نایه سهر سینه بو نأخی
له ناست دئیکی بیه تاو و به کول
به سهر نیگاتا که هه ن نأشی
سوورمهی چاوان و سوراوهی سهر نیو
بوون به قولابی نه جهل بو جهرگم
له خوزگه و هزو نارهزوی په شیو
جوریک نه م بینی که جوانه مهرگم
به ئی نیستا که به وینهی جاران
نازت ناتوانم به وینهی جوانیم
برین خویناویم به گهستهی ماران
به نیگای پرفیل که تیتروانیم
خوزکه خه یالم وهك جاران بوایه
نه دههاتیه بهرچاوم زور دئخوش
خوزگه ناواتم ناواتت بووایه
توش نه ت نه بینیم به مجوره رهشپوش

1979

مانگه شه و وياڊگاري

ديسان شيون و نائينمه حالم پهريشانه نه مشه م
چونگه شهوي جوداييه و له يهك دابرا نه نه مشه و
ژيانم تاريك و ليله له دووري تاگه له يلاگه م
كار و پيشه م هه تا به يان هاوار و فيغانه نه مشه و
رهونه قى باخي ژيانم نه ما و رويي له دهستم چوو
شه م نه گريا بويه سووتاهه باني په روانه نه مشه و
چاو نه گيرم له ناو جوانان ته نها ياري من وون بووه
خانه خوي روي به جيماوم دل له كوي ميوانه نه مشه و
له كوي بينم گوييكي وا بوني برواته لاي ياران
گويان رني گونزارچول بوو بوئبول سهر گهردانه نه مشه و
له لايهك شين و زاري يه له لايهك خوشي و شادي يه
دله كه م بوو به كوي زوخال كه خه نه به ندانه نه مشه و
نه و چاوانه ي بونيگا بوو نيستا كوئر و نابينا يه
چونكه پيكراره به تيري تيژي نه و موژگانه نه مشه و
كاتي خونچه كه هه ئوهرى نه ما هيواي به خته وهري
هه رگيز مه پرسن له بهرچي ماله كه م وييرانه نه مشه و

1982\4\30

گورانی دل

کچ: بۆچ هه موو دهم خه فته بۆ من بمیینی
له دووری بالای تو هییزم نه میینی
دلی من هه موو کات لای تو یه به خوا
بویه هه میسه خه می تو نه خوا
نه رویت و هه ر دیم له دوات
تا کو بگه م به ناوات
گه ر به ئینم پی نه دهی
دوور نه که و مه وه له لات
کور: دل ده نالی هه میسه که و توومه ته نا هو نا نه
دوور له تو بیقه رارم په ریشانم ژینم تاله
دلی تو بی وه فایه قه ت ره حمیکت نه کرد دلبه ر
پوژگاری سه ختم توش بوو به لام بو تو بردوومه سه ر
دام ناوه هوش و هه ستم
تا مردن نه ت په رستم
بویه له دنیا نه ژیم
چونکه هه ر تو ی مه به ستم
کچ: من ته نها تو م دهوی چیم له روح داوه
تو بروی له به رچاوم ژینم نه ماوه
کور: گه ر وای بو تو نه ژیم هه تا کو مردن
گه ر تو له من دوور نه کا به دکاری دوژمن

ڪڇ: شهرته بي دهمه بهر تير
گهر دستم لي بيبي گير
ڪور: به ٺڪو خودا بيڪوڙي
جي ڙوان نه ڪا داگير
پيڪه وه: دامناوه هوش و هه ستم
تا مردن نه ت پهر ستم
بويه نه دنيا نه ڙيم
چونڪه هه رتوي مه به ستم

1980

خه ميكي نه زانراو

نه بوو روژي بيته ميوانم به ختي پر نيگاي جواني
تا له سه رليوم بنيشي بزه و خندهي كامه راني
جار جار خورپه يهك به دئما ديت و نه مخاته نه رزه
شه و نه خه ودا رانه پهرم بيدار نه بم تا به ياني
تسم و مژي بيره وهريم نه گه ن خه يائي نيستامدا
دنيايه كي فراوانه پر له ناهي په شيماني
نازانم كه چي خه ميكه وا خه مگين و كزي كردووم
نا خو ترسه يا نه فينه يا نه بووني دهست له ملاني

خونچه‌ی کورد

((پێشکەشه به هه‌رژین و سه‌رجه‌م کێژانی کورد))

تازه خونچه‌ی نیو گوئزاری نه‌و به‌هار

شاجوانی کێژانی نیو دیهات و شار

تۆی نه‌شنه به‌خشی دێپاکی جوان کیله

خرپنی ناشتی خوازی ناسک و نازدار

* * * * *

ئه‌ی خه‌م لابه‌ری خنجیلانه‌ی بی تووک

ئه‌ی په‌پوله‌ی بال نه‌خشینی ئیسک سووک

ئه‌ی ده‌نگ ناسکی پرپوشه‌ی به‌تام

بزه‌ت گه‌لی جوانتره‌ له‌ نیگای بووک

* * * * *

لیونائی پر لسه‌ بزه و گونا نه‌رم

پرچی درێژ و چاوپه‌شی پر شهرم

بالات جوان و ریکه‌ تۆ به‌جلی کوردی

ساوای خنجیلانه‌ و دئی وا گه‌رم

* * * * *

زهری پیلله‌ و ژیرچه‌ نه‌ و هه‌یاسه

له‌ سای زوئفت گواره‌ش به‌ گوی هه‌ ئواسه

که‌سی بروانی له‌ میخه‌ک به‌نی مل

تینووی نیگای جوانی نه‌شکینی تاسه

* * * * *

گه‌ردوون نه‌شیوینی هیوای جوانانه‌ت

دایک بکیشی نازی ساویانه ت

تا بییه پسیوری نیوکورده واری

شانازی بینی بۆ ئەم کوردستانه ت 1981\3\9 دووشه مهه

سلاوی نه وروژ

ههزار سلاو نه گیانی لاو
نه لایوکی شه هید کراو
خوینی نه روا وهک جوگه ی ناو
نه شه هیدی لاشه سوتاو
نه دوور جیماو نه دوور جیماو
* * * * *

نه کیژانی تفهنگ به دهست
فیشهک دانی نه مل نه بهست
کیوان دهبری به بی ده بهست
نه رووی دوژمن بوته به بهست
هه تا میله ت بکا سه بهست
* * * * *

نه دایکیک به روئه ی خوئی
نه ئی خه می کوردان بخوئی
ریگای راستی پیشاندا بوئی
ته نها نه ریی گه لا برؤی
تا بزانی کاری نه ستؤی
* * * * *

نه هه موو روئه کانی کورد
رئه پهرن به دهست و برد
تی نه کوشن درشت و وورد
نه وهی بوگه ل خوئی فیدا کرد

بۆ سەربەستى شەھىد بومرد

* * * * *

ھەر ئەمەيە پىگاي راستى

فیدا بوونە بۆ سەربەستى

رزگار بوونە ئە بن دەستى

زیاتر ئەکا خوشەويستى

ئەوجا بۆنى يار و دوستى

نەورۆزى 1980 كەركوك

رۆڤلەي كوردم

تيكۆ شەري چالاكم
لە مردن زۆر بي باكم
خۆم بە بەختيار ئەزانم فيداكار بم بۆ خاكم
پيشمەرگەي تەنگ بە دەست
كيوان ئەبەرم بي دەربەست
يان گيان خۆم ئە بە خشم يان وولات ئەبي سەربەست
خۆم ئەهاوئيرمە سەنگەر
بۆ دوژمن ئەگرم لەنگەر
با دوژمن باش بزاني كوردم رۆڤلەي جەنگاوهر
كۆل نەدەرم بەهيزم
كوردستان ئە پاريزم
پەروەردەي دەشت و شاخ و دۆل و كانى و كاريزم
خۆشم ئەوى وولاتم
هەر تۆي هيووا و ئواتم
لە پيناوى تۆدايه هەموو رەنج و خەباتم
خۆشه ژينى رزگارى
دوور لە زۆلم و زۆردارى
ئەوسا دەست لە مل بکەين خۆشتر ئەبي دلدارى
1982\7\5 دووشەممە _ كەرکوك

شارجى دىلەم

شارجى دىلەم گ_____ەرچى ھەزم ئەم شارەيە
پىم ن_____اخۆشە كە پىم ئە ئىن ئاوارەيە
دەرکراوم من ل_____مال و شارەكەى خۆم
ھە ئپراوم من ل_____كەس و كارەكەى خۆم
وا م_____زانن مروفىكى بى ك_____ئەكەم
وہك_____و ئیوہ منیش دئسۆزى خ_____ئەكەم
باباگورگور گرم پىيە بۆك_____ركوك
رژگارى كەين ب_____ئىشتيمان بكرى بە بووك

چەمچەمال 17\9\1993

چاوهروانم له جيٿوان

شه وو رُوژ بي نارامم له جيٿوانم نه نائم
دل پر له ناگر چاو پر گريانم نه نائم
به کافر مەزانه تو قيبله گاي ژيانمي
بوچ نه دهی عه زابی دل موسلمانم نه نائم
هاتی تو به خیر هاتی نازیزه که م به سه رچاو
بو هاتنی تو نازیز چاوهروانم نه نائم
له ترسی چاوی به دکار ناتوانم سه ردانیت که م
له عومرم تیئه په ری سه ر گه ردانم نه نائم
به غه مزه ی چاوی مه ستت سه رخوشم تا کو مردن
بو ماچی لیوی نالت په ریشانم نه نائم
له سایه ی عه شقی تووه خه می دنیام هه ر تویه
بی تو ئاواره ی دهشت و بیابانم نه نائم

1993\8\21

گولفرۆش

تۆكىزى لادىيى تۆگول فرۆشى
كهى ليرهوه دىيى تۆگول فرۆشى
به عيشوه و به ناز
بۆ راز و نياز
هاتى له ريوه تۆگولفرۆشى
يان به له نجه ولار
هاتى به ره و خوار
له نزيك ديوه تۆگول فرۆشى
ئهى فينكى دئم
من شهيداي گولم
كهى بۆم ئه هيىنى تۆگول فرۆشى
هه رچاوه رپى تۆم
خوشه ويستى خۆم
گولم بۆ بيىنى تۆگول فرۆشى
سهر له به يانى
بييته سهر كانى
دهست به گولته وه تۆگول فرۆشى
به فينكى شه مال
دهرچييت له مال
دهست به گولته وه تۆگول فرۆشى

1993\8\22

مامۇستا

رۇژباش مامۇستاي نازيز
گشت راوستاوين به ريز
هاتوينه تهلالات سهربه خو
فيري زانست بين له تو
باوکی زانست و هونهر
تومان کردوته ريبهر
په يامي برايە تي
بوگشت مروفايه تي
نيمه ي مندا لان فيرکهن
نهم دنيايه پر خيرکهن
نهي مامۇستاي دئسوزم
رۇژي روناکی هسوزم
دلي نيمه شاد بکهن
نيشتمان نازاد کهن

2000

رۆژ بوونت پىرۆز

رۆژ بوونت پىرۆزى رۆژ بوونت پىرۆز
به خه ندهى سهر ليو به دئىكى پىر سۆز
له گه ل خزم و هۆز رۆژ بوونت پىرۆز

* * * * *

له م رۆژه خوشه ئهستىرهت هه ئهات
خوشه ويسته كه م كۆبوينه وه لات
دلى من خه لات — رۆژ بوونت پىرۆز

* * * * *

ژيانت پۆشى بهرگى به هارى
بينايى چاوم ته نها تو يارى
بۆت بينم ديارى — رۆژ بوونت پىرۆز

* * * * *

سه ما و هه ئپه ركيت بۆ دامه زرينين
له سهر كيك ته مهن موم داگير سينين
بتخروشينين — رۆژ بوونت پىرۆز

* * * * *

رۆژى شادىته به زم نه گيرم
پىرۆزبايى خوم نه مرو نه نيرم
رۆژان نه ژميرم رۆژ بوونت پىرۆز

* * * * *

جوانيت پايه دار نه شيوى نازت
هه رگه شاوه بى هيى وا و نيازت
له گه ل هاوارازت رۆژ بوونت پىرۆز

عاشقی شهیدا

من عاشقی شهیدا تۆ ناز فرۆشی
من غه مگین و غه مبار تو به دل خوشی
ساقی لیوه کانی تو پرن له خوشی
هاتووم بۆ جامی مهی پییم نا فرۆشی
یار به جیی هیشتووم مالم ویرانه
بۆته په ناگای من کونجی مه یخانه
یاره شیرینه که م لییم په شیمانه
بۆ عاشقی شهیدا ههر مهی دهرمانه
ساقی لیوه کانی تو پرن له خوشی
هاتووم بۆ جامی مهی پییم نا فرۆشی
وازم هیناوه له گشت کهس و کارم
شیت و دیوانه ی ناو کوچه و بازارم
خوشحالم به مهرگم له گیان بیزارم
کوژراوم به تیری چاوی دلدارم
ساقی په یمانه که ت پرن له خوشی
هاتووم بۆ جامی مهی پییم نا فرۆشی

يادگاری

شہوان رابورد من به تہ نیام
لہ دووری بالات نہ گریام
خائی گونات یادگاری یہ
بہ ویادہوہ وەرہ فریام
ئاخ لہ رووناك - ئاخ لہ رووناك - ئاخ لہ رووناك
خوشم نہ ویی دہت پەرستم زور بے بی باکی
شہوان رابورد بہ بیاداری
بہ ئاھو ناٹہ و بیزاری
با نہم جارہش دہست لہ مل کہین
بہ جی بہیلین یادگاری
ئاخ لہ رووناك - ئاخ لہ رووناك - ئاخ لہ رووناك
خوشم نہ ویی نہ تپہ رستم یاریکی چاکی
لہ بہر تریفہی مانگہ شہو
با دہست لہ گہردن کہینہوہ
تا لہ گہردونی ستم کار
گرہ و خومان ببہینہوہ
ئاخ لہ رووناك - ئاخ لہ رووناك - ئاخ لہ رووناك
خوشم نہ ویی نہت پەرستم بوچی خہ مناکی
وہرہ نہ مشہو نہی نازہنین
بوچی دہست بہرداری یہک بین
نہم دلہ ناسکہم مہ شکیئہ

وا تهواو بوو ته مهن و ژين

نأخ له پووناك - نأخ له پووناك - نأخ له پووناكي

1994

خوشم نه ويی نه تپه رستم چوست وچالاکی

ئىمە ئاۋارەى وولاتىن

ئىمە ئاۋارەى وولاتىن ئىمە چىنى زەحمەت كىشىن
جى نىشىنى ناۋ ئوردوگا دل پر ئە زام و پر ئىشىن
ئە كەس و كار بە جىماۋىن چەندە ھە ژارىك يە كمان دىۋوۋە
دلمان بە يەك ئە كرىتەۋە پىشتەر يە كمان ئە ناسىۋە
كوردى ھە لاتوۋى كوردستان وولاتى خۇم جى ھىشتوۋە
سەرما و سۆلە و برسىيەتى ئەم رىگا دوورەم چىشتوۋە
ئارام ئە گىرم ئە ژىر چادر وا ھاۋىن تىنم بو دىنى
با سىبەرىك دروست بىكەم خىزانم خۇرنەى سووتىنى
زام و ناسورى ئەم گە ئەم ھەتوانى ھەربە چىنگ ئە كەوت
ھەرلافاۋى خويىنى كوردە كە گر دەگرى بە وىنەى نەوت
ھىوام بەرزە كە پۇژى دى شاد ئە بەمەۋە بە خاكى خۇم
تېر ماچ ئە كەم خاك و خۇلى وولاتى باوك و كاكى خۇم
گە يىلانى غەرىب

ئوردوگاى شەھىد كازمى موسەۋىيان 1991\6\12

که جیم دیلی

که جیم دیلی به جلی سپی بووکینی
په یامی مهرگی تازهم بوئه هیینی
من دائه نیی وهکو که سیکی نه ناس
زاوای تازه و خوشه ویستت نه دوینی
به نه نجه وه که دهرووی دهست نه ناو دهستی زاوات
دلی من ورکاوی یه وهک منداال نه گری نه دوات
به تیلهی چاو ئاوریک نه دهیته وه
چون نه توانی من نه بیر خوت بهیته وه
سه یرم نه که ی وهکو که سیکی نه ناس
گیژم نه که ی رائه وهستم که رو کاس
نه زانم شهرمه زاری نه رووی بی مال ناوایی
پیته ناخوشه که هاتووم بو زه ماوه ند و شایی
نامه ترسه هه رگیز ئاشکرات ناکه م
که ر بشمرم تو سوک و ریسوا ناکه م
سه یرم نه که ی وهکو که سیکی نه ناس
مات و مه لول رائه وهستم که رو کاس
خوشه ویستی من بو تو راسته قینه و خوایی بوو
پیشه ت بی وه فایی بوو مه یلیت نه جودایی بوو
تا کوو مردن تو له دلما شیرینی
به لام عه شقت ساریژ نابی برینی

1993\9\8

ئەرۆم ئازيز

ئەرۆم ئازيز دئنيابه ئەرۆم و به جيت ئه هيلم
بو كوشتنىكى تازى دل ريگات نادم و ناتهيلم
ئەرۆم * ئەرۆم * ئەرۆم ئازيز به جيت ديلم
شاديم نه ما خه م ئه كيلم * ئەرۆم ئازيز به جيت ديلم
ئەرۆم ئازيز به يه كجارى چيتز بولات نايه مه وه
بو دل ره قىكى وه كو تو من دلى خوم ناكه مه وه
ئەرۆم ئازيز به جيت ديلم
ئەرۆم ئازيز به غه مبارى به نيو كولان و له جاده
ئه بينم خه لكى شادمانن ته نها دلى من نا شاده
ئەرۆم ئازيز به جيت ديلم
ئەرۆم ئازيز به جيت ديلم له ماوهى شه و ور پوزيكددا
بوويته فريشتهى مهرگى من خوت نيشانى نه خوشيكددا
ئەرۆم ئازيز به جيت ديلم
ئەرۆم ئازيز به جيت ديلم با بمينم به ته نهايى
خوشتره لام له و ژيانه ي لــــه گه ل توبم به ريسوايى
ئەرۆم ئازيز به جيت ديلم

پەرچەم ئاوریشم

پیشکەشە بە خیزانە کەم

پرچی خاوت ئاورشەمینە شەنە شەمال ئەیشە کینە
بە سەر بەستی دیت و دەچی دئی عاشق ئە خورپینە
هەر زوئفیکت رە شماریکە پاسەوانی مانگی رووتە
ئە دەوری روخساری جوانت ئە ئقەیان داو بە جووتە
ئە گریجەت پەلکە رەنگینە تاجیکە و لە سەرت ناو
بۆ سیبەری دوو هیلالت بەرپیز جوان جوان راوەستاو
شانە پەنجە ناسکە کانت بە ناز دینە بە سەریانا
چاوە ئدینە بۆ نیگایەك بـ پروانی بە دەم ب یانا
منیش لیڤە چاوە پروانی شە مائەم کە ی بەرە ولام بی
بدات ئە زوئف و پەرچەمت هە لگری بۆن و بەرام بی
توخوا نازیز پیوهند مە کە ئەو دوو زوئفە با نازاد بی
با ناشقە سەر مەستە کەت ئە ویش تاویک دئی شاد بی
کە ریی نی یە تاویک بنوی ئە سایە ی ئەو زوئفە خواو
یەك نیگایەك چیدی ناوی زۆر شە یدایە و دل شکاوە
دیت و دەچی بە چوارلا دا ویلی گوئیکە بـ دیاری
بیدا ئەو زوئفە و بمینە بۆ ریی دئداری و یادگاری

1990\3\3 جەهرا__ کوهیت

خۆشه‌ويستی و مردن

ئەگەر هاتوو پوڭى گولانى لى فەوتاندىن رەشە با
ھەرچى خۆشى و شادىم ھەيە با بۇ ئەو پوڭ رەشە با
دەبوو نەمىنى ئە دنيا ھەرچى سۆز و عەشقىك ھەيە
گەر دابىران و جىيالى دوو دلان بەھە رەشە با
كە باخەوان گولنى جوانى بۇ خۆپەرست كرده ديارى
دەك نەمەك گىربى ئە لای خوا و توشى دەردى لا رەشە با
گووتم ھەرچەندە من خەمگىنەم تۆكە بووكى سىپى پۆش بە
كەچى ئە چىتە بازار ولای بازىرگان ھەر رەشە با
ئە دەفتەرمایەك پەرەيەك شىعەرى جوان و ناسكەم بوو
چونكە ناوى خوى تىدايە دى بە ناز ئەو دى رەشە با
خۆشە مردن بۇ يارى دل ھەر وەك سوتانى پەروانە
خوایە مردنىكى ئاوا با چارەنوسى رەشە با

1982\5\20

ناشتی

جهنگ هەر کوشتار و هەر له ناودانه
تهنها هەر ناشتی مایه ی ژیانه
له سایه ی ناشتی ژین بهردهوامه
به رهه می ژیان خوش و به تامه
هەر چه نده دووژمن بتپریتته وه
هه و ئدا هیچت نه هیلیتته وه
هه رگیز له خاکی خۆت نه چیتته دهر
رهگ دابکوته و سه ر بهینه دهر
ژیان ناوه ستی هه رچه نده سه خت بی
با مال و حالیش بروخی و ته خت بی
که ناشتی هه بی هه ر نه ژیمه وه
بوخوشی نیوه روژی دیمه وه

تاسلوجه 6\4\2009

راز

گیانه دله که ی من هه ر رووی له تویه
هه ر توئه ناسی و سووتاوی تویه
که چاو هه ئدینم بالات نه بینم
له ناخی دله ای وای له ناوژینم
ته من له دووری تو خه سار نه بی
چونکه به بی تو زوو به سه ر نه چی
پییم خوشه بالام په روانه ی شه م بی
بو تو بسوتیم له عومرم که م بی
نه ک له دووره ری به چاوه پروانی
بژییم و بمرم ، تو پییم نه زانی
مه گهر نازانی دووری چه ند سه خته
بو عاشتیکی بیچاره و به خته
دل کوره ی ناگر پر له بو کرووز
جه رگ و هه ناوی کردووم به خه لوز
که تو لیم دووری هیج که س نابینم
مات و سه رگه ردان ، چاو به گرینم
غهرقی ده ریای خه م له پی هه تا سه ر
مه گهر دهستی تو بم هیئیته دهر

1994 چه مچه مال

شەونەم

تۆ پاراوی بۆپەرەي دل شەونەمى
ئە ناو دئەمى بووکی جوانى خەونەمى
تۆکە جوانى "منى پیرت شەیدا کرد
زۆر بى خەم بووم که چی بۆمت پەیدا کرد
تۆ پاراوی دنیای جوانى و ئەوینى
مەگەر هەر خۆم بزەنم چەند شیرینى
ناویرم پیت بلیم من حەزم لیتە
بیگومان بە که چاوم هەر ئە ریتە
نا چارم که ئەم عەشقەم بشارمەو
چاوم داخەم برۆم بەلای کارمەو
که ناتوانم دئی تۆ دەستە بەرکەم
نیتر نایەم ئەم دەقەرە گوزەر کەم

2009\2\15 _ تاسلوجە

چاوه کانت

چاوه کانت وهك دهريايه خوشه ويستی به رهه م دینی
کوگای عه شق و دلداری یه بوزامی دل مه رهه م دینی
ههروه کو تیشکی خور نه بری تارمایی ژوری کون کونم
رؤشن بوتته وه دله که م رچوویته ناخی دهروونم
نه و چاوانه ت نارام به خشی دلی پر نازار و نیشن
نه پاریمه وه نه یه زدان خوییه گیان هه رگیز نه یه شن
دهبی به رامبهرم دانیشه با تیر سهیری به هره ی خواکه م
کاتی روم کرده ده رگاکه ی بزانه چی لیداواکه م
خوییه به هره و نیگاکانی نه و شوخه جوانه بو من بی
هه رگیز نه گری و به خته وه ربی تا دلی منیش رؤشن بی

2012\1\26

په شیمانی

شوخه جوانه کهی تازه ناسیاوم
گرت بهرداوه له دل و هه نـاوم
کهی بی نازی تو بو خوم بکرم
کهی بی نه هه ستهم له لات دهرپریم
کهی بی له سایه ی په رچه متا مهست بم
له دهرپرینی ووشه سه ربهست بم
کهی بی بتوانم لیوت هه لمزم
تاسه و ئاره زووم به ماچی بکوژم
گهردوون به پیری تو ی نیشاندام
نه ی بو که گه نج بووم تو ی بو نه هینام
پیریکی عـاشق شیت و سه و داسهر
خوم لی گوراوه و نه م ماوه هونه ر
که وتومه دوخیک نه که نجم نه پیر
نه عاشقیکی شیت نه پیاویکی ژیر
نازانم عاشقم یان فریو خواردوو
بی وهفا بوومه یان بی ئابروو
کهی بییت ئارام بم نه مینی جه فام
له دلم دهر نه کهم یاری به وه فام
له میشکم دهرچی نه م پارایی یه
دامرکیته وه نه م سه ودایی یه
کهی بی خولیای تو دهرچی له سهرم
بچه وه باوش هاوری و هاوسهرم

2009\2\16

بۆ ھاوسەرەكەم

ئەي ھاوسەرە ئازیزەكەم خوشم ئەوئى ئەخوم زياتر
بىرت دەكەم بۆت ئەسوتىم دەرونم پىر بووہ ئە ئاگر
دوورى تو ئىم بوہتە ژانى ھەمىشە خەوم ئەزىنى
تەنھا دیدارى روخسارت بتوانى شادىم بۆبىنى
دەي من چى بكەم ئەم دورى يە نابرىتەوہ و تەواو نابى
دنىبابە ئەم عەشقەي من عەشق بە گومان پاراو نابى

ئاي له دلي من

ئاي له دلهي پهريشاني من
بو تونه نالي بهر وژو شه و
ئاي له دوو چاوي بيداري من
له دووري تويه ناچيته خه و
ئاي له نيش و زامي سه ختي من
ئاي له گرياني ناوه ختي من
ئاي له ژياني پر چاوه پرواني
ئاي له سینه و له ناهي سهردم
ئاي له خورپه و نالين و دهردم
سهرله سهر نه ژنو هه تا به ياني
له پاش مهينه تي و حه سره تيكي زور
نه بينم شادي و خوشي جورا و جور
كه يشت به فريام مەرهمي عه شقت
ئاي له تيله ي چاوو نيگاي تو
ئاي له خال و ليو و گوناي تو
خوا پيي به خشيوم به رهه مي عه شقت

1992 چه مچه مان

نازانی

نازانی تۆم خوش ئەوی
بی تۆدۆم ناسرهوی
هه‌میشه دیمه‌ سه‌رپیت
تازه‌ هه‌زم کردوه‌ ئیت
چاوه‌ ئه‌گێرم له‌م ناوه
سه‌رده‌رکه‌ی له‌ ده‌رگاوه
عیشه‌ و نازیک بنوینی
دلی من داخوریینی
به‌ چاوه‌ ئیشارات بکه‌ی
سلاویکم ئی بکه‌ی
ناوی خۆتم پی بلیی
بتناسم کیی کچی کیی
بو‌ جیژوانی شه‌وانه
شوینی بکه‌ینه‌ هیلانه
چیژی یه‌ کتر بنۆشین
به‌رگی خوشی بیۆشین

1993 چه‌مچه‌مال

خەمى مائىئاوایی

یەكەم جارە بە جیت دیلەم كە خویشم نازانم تاكەى
ئاخو كەى بۆلات دیمەوہ جاریكى تر ئە ئیم ئوخەى
ئاخو چى رۆژى ئەم ریگا دوورەم نزیك ئە بیتهوہ
چاوەكانم بە بینینت وەكو رۆژ ئەگە شیتەوہ
یەكەم جارە بە جیت دیلەم كە دووریتەم نە چیتوہ
دلیكى پر شادیم هەبوو ئەویشم بۆت جى هیشتوہ
نە بیابانى ئەم وولاتە بە تەنھایی خۆم ئە بینم
یادت ئەكەم خەيالى تۆم كرووہ بە هاونشینم
داخى دووریت لـ دندا یە شوینەوارى ئاشكرا یە
رۆژگارم زۆر كپ و خامۆش شەوہ زەنگە بى چـ رایە
كە سیک نى یە دل رازەنى بە پیکەنین و بە خەندە
هەر ئاوازی كە دیتە گویم چونكە تەنھام نا پەسەندە

1990\9\10 _كویت_ جەھرا

لەگەن مانگ

ئەي مانگ تۆ لە ئاسمانەو ئەببىنى بۆچى دەنئىنم
لە جياتى يارهكەم ئەمشەو دەست لە مى خەم دەنئىنم
تۆ دەزانى زۆر پەشيووم لــــە بىر ناکەم يادگاريم
ئەمشەو دابــــراوم لە يار تال بوو ژینى دئداريم
تۆ خوت دەزانى خەمەكەم تازە سەرى هە ئداوہ لىم
بىجگە لە تۆ كەس شك نــــابەم سكالای خۆمى پى بلىم
گوى راديرە بۆ گريانم شيوەنىكى بى هاوتايە
دنيا خاموش كپ و بىدەنگ شەو درەنگە خەوم نايە
تاقە يارە شيرينهكەم بە زۆر دەريان كرد لە دەستم
ئاخ چۆن نەمرم چۆن بمىنم گيان دەرناچى لە جەستم

1993\8\7 چەمچەمال

که تۆهاتی

که تۆهاتی شاری دلم فەرشی رۆحمت بۆرائه خهن
هەرچی خهم وحه سره تیکه نه رۆن و بازار دائه خهن
که تۆهاتی به نیگایه ک ناخی دلت نه خوینمه وه
نه تائی په رچه می خاوت په لکی شیعرم نه هونمه وه
که تۆهاتی کۆشکی دلم پر میخه ک و ناز ناز نه بی
دهست به سینه رائه وه ستم هه موو جه ستم پیشواز نه بی
که تۆهاتی دهر نه که وی که به دکاران درۆ نه که ن
هەرچی خه ونم هه یه گه و ره نه بی و چرۆ نه که ن

نوٲژ

من كه نوٲژ ده كه م
بروام به خوا زياتر نه بي
به هه شت نه بينم
برواداران تيايدا راده بوٲرن
كه چاوه كاني توٲش ده بينم
باخچه ي نه وينم گه شه ده كا
كه دٲداران تيايدا
نه مامي عيشق
ئاو نه ديٲرن

عەشقیکی نۆی

من بەو عەشقه ئەژیم
لە ناخی خۆمدا ناتەشگای هەیه
تۆدای ئەگیرسینی
نیگای چاوت پەیامەکە ی ئەگە یەنی
ئەگەر تۆ ئەبی
ئە ی خانمە جوان پۆشە کەم
ئیتەر ئەو و جاخە کویر ئە بیتەو
منیش بە بی کەسی
سەر ئە نیمەو
ناونیشانم
تا هەتایە بزر ئەبی

خىانەت

من نازانم؟
كە عاشقم يا خائينم
بە تاوانى نازانم
گەر تۆم خوش بویت
بەس خىزانەكەم
ھەموو جاريك – دوو پاتى ئەكاتەوہ
عەشقت بۇ خانىمىكى تر
خىانەتە ئە عەشق
خىانەتە ئە من
تۈبلىيى عەشق خىانەت بى؟،،،
يان خىانەتى عەشق ھەيە؟،،،

ترپه‌ی دل

تۆکه ده‌ست ناخه‌یته ناو ده‌ستم
نهبینی په‌ستم
کپ و ماتی من له خه‌فه‌تدا نی یه
به‌س جه‌ز ده‌که‌م
هینده بیده‌نگیم بده‌نی
تا گوی له ترپه‌ی دلت بگرم
ئاخر له بیردۆزی عه‌شقی مندا
هه‌ستی بیستن
له جیاتی به‌رکه‌وتن دانراوه
نه‌و ئاوازی عه‌شقه
ئاویته‌ی ناخه‌م بووه
جه‌ز نه‌که‌م بگه‌مه‌ ناخت
تا بیخوینمه‌وه
نه‌گه‌ر نه‌توانم بگه‌مه‌ ناخت
جه‌ز نه‌که‌م
ناخی تۆراکیشمه‌ ناو ناخی خۆم
ره‌نگه‌ ئاویته‌ بین
نه‌وسا بزانی
چه‌نده‌ عاشقی تۆم

پرسیار

ويستم نيت بپيرسم
بوچى هيڭده خوشه ويستی؟
بوچى هيڭده خوشم نه ويی؟!
كاتى زانيم ، نه م پرسياره
وه لامه كه ي زور دژواره
چونكه هاوسه ره كه م
زور به ي رۆژان نه پرسى نيم
بوچى نه مه نده خوشم نه ويی؟! ، ، ،

دووريان

نه دوورپانيكدا
به جيت هيشتووم
زورپارا وبى ئارام
نازانم مى كام ريگا بگرم؟،،،
زورسهر سامم
بويه لومه مەكە
نه گەر هيشتا نه گە هيشتووم!،،،

رازى دل

له نيوان بى دهنگى و رازى دنگووتن
چى هه لبرثيرم؟!،،،
كه له و چاوانه ت تير نه روانم
زور دلخوش و شادمانم
كه ليو نه جوئينى زور نه ترسم
هيچ ناويرم
به گويم و وشه گه ليك نه بيستم
نا چه زو ناپه سهند
له توى خوشه ويستم
دوورن له عه شق و نه وين
له و ليو انه وه دينه دهر
وهك دهسته واژه
كه چى سهرنج نه دهم
له چاوانت
له په يامى نيگاكانت
جوړيكي تر
به من نه دهن ناماژه

وه سیه ت

وه سیه ت بی
نه گهر دئم له لیدان كهوت
بو بوژانه وهی
هه رگیز كاره بام لیمه دهن
با نه و خانمهی عاشقیم
شهرمن - شهرمن
سهر په نجه كانی له سهر
هه ر شوینیکی جه سته م دانی
كه بی جوئه و بزوون
نیتر هه ست نه كه م
گه رمایی دیته وه
لاشهی سارد و سرم
من هه ست به و په نجاننه نه كه م
كه ناسك و گهرمن
پر له ته زوون

ژيان

له ژيانت بيزار مه به
حه ز مه كه له مردن
كه توبو خوت
نيگاي چاوت
په يامي ژيانيكه
من به و په يامي
عه شقى تووه
نه ژيم - نامرم

وهرزش

من كه نه وهرزش ماندوو نه بم
هه ناسه ي قوئم پيوسته
حه ز نه كه م هه ناسه ي تو هه ئمژم
ئاخر رۇحى من
به هه وايه ك ئاشنايه
پاك و بيگه رد و ته ميز
بگاته ناخى قوئم
كه به عه شق خوئش كرابى
وزه ي ژيان
نه به خشيته سه رتا پاي بالام
ئيتز من نامرم
هه رگيزا و هه رگيز

2009\6\9

تاقانەكەم

ئەي ھاوسەرە شىرىنەكەم
ئەي خوشەويستە دىرىنەكەم
دوات ناكەوم
وہك ئەو كەسەي
جوانىكى دىيى وھەزبكا
پىيى بگا
دوام مەكەوہ وھك ئەوہي
مندائىك ئە گەورەكەي بە جىمابى
ھەزبكا پىيى بگا
وہرە ئە ھاوشانى يەكتەر برۆين
بزانە قسەكانم
باسى چى ئەكەن
با منىش گوى رادىيرم بۇ قسەكانت
ئەمرو ئەو رۆژەيە
قسەيەك ئە نيوانى دوو كەس كرا
ھە ردوو تىيى بگا
خوشە ئەگەر
پىيش بركى بكەين
كام ئوتكە بەرزە
بوى ھەكشىين
كى ئەتوانى
زووتر پىيى بگا

خۆ كوشتن

(من) ئەمرو بېرىمدا

(خۆم) بكوژم

من ئەزانم كە خۆم كېم و چىم؟

ئىۋە ھېشتا نامناسن

تەنھا بە سىما و روخسار

بالا و جل و قسەى گەورەى

ئىستا و پارو پىرار

دەم ناسنەوہ

كەس نازانى؟

جەزم لە تارىكى يە ،

يان رۆژ پەرستم

خۆم لە چى كەوتىك پۆشىۋە؟

ژەهرم خواردووہ يان مەيم نۆشىۋە؟

* * *

هەر من ئەزانم

كە ئەخیزانەكەم مائىئاوایی ئەكەم
خۆم خولیاپیهك سەر هەل ئەدا ئییم
ئە كۆلانە پیچا و پیچەكان
ئە كۆلانە نارپیکەكانی
ئەم بەر و ئەو بەری شار
و هك دزی نیوہ شهو
كە سەگ و پشیلە و بانئەدەش بە دەرەوہ نین
ئەو كاتانە بۆم رپك بکەوئیت
خۆم بکەم بە مائی ژنیکی سووكداو
بیگەوزینم و ماچی بکەم
كە ئە تۆش جیا ئە بەمەوہ
ئە كۆرپکی تری دانیشتن
دەكەومە گیانت
هەرچی چاکە و پیاوہتیت هەیه
و هك شوشەى پە نجرە
ئەى شكینم
ئەى روشینم
ساغى تیا ناھیلم
هیندەت زەم ئەكەم
من كە شیعری شاعیرپك ئە خوینمەوہ
ئە ماناكانی ورد ئە بەمەوہ
هەستم ناسك ئەكا

عەقلم پارا و ئەكا
لە ناو دەریای ئەوین
هەموو گیانم مە ئە ئەكا
رقەكانم ئە توینەو
حەز ئەكەم بێمە قوربانی هەمووتان
ئێو پەرست ئەبم
خەلك پەرست ئەبم
كە چی خۆم ئێم ئەگۆرئ
خۆم ئی ئەبی بە دارتاشيك
دارمەیت بو هەریه كە تان دروست ئەكا
نزای مردنتان ئەكا
من بو یه خۆم ئەكوژم
كودەتا ئەكەمە سە رخۆم
چونكە منی پاك
نامەوی تیکە ئی خۆمی بیس بم
ئەو حەز ئە ژنەكانتان ئەكا
ئەو ئیرەبیتان پی ئەبا
ئەو پیلانتان ئە دژ ئەگیرئ
ئەو نا حەزتان بو ئەنیرئ

2009\8\5

رِیْگَا

من و رِیْگَا ، یه کمان ناسی
من شاره زای گشت پیچ و په ناو
پرد و شاخ و دۆل و دهشتی بووم
قوژبن به قوژبن
ئه شکهوت به ئه شکهوت
تیایا دانیش تووم و گورگه خهوم تیا کردووه
ئه بن گشت داریکی قهراخ رِیْگَا
ماندوو بوونم شکاندوه
گشت باریکه رِیْیه کانی
رِیْگام به یه که وه گریداوه
چه ند کانی و ئاوی ئه م رِیْگایه م تووش هاتووه
میوانداریم کردوون
ئه وه تی پیم ئه ئین گه نج
شه و بی و پوژ بی ریم کردووه
چونکه پیشمه رگه م
ئه م رِیْگایه ش
منی خوش ئه وی
ئه م ناسیته وه له نیوانی سهدان رِیْیوار
خوینی برینه کانم وه کو خانی
سه ر گونای کچه نازه به ئه کوتی
ئه یکا به نیشانه
من و رِیْگَا یه کمان ناسی

ئەو بە ناوبانگە بە نەبەرانەوہ
 سەخت و دژوار
 منیش ناسراوم بەبی و وچان
 ماندوو نەناس
 پشوو درپژ
 بووین بە دوو ھاوری تیکەل بە یەك
 رینگا شارەزایی زۆری ھەییە
 ئە سروشتی ئەم ژیانەم
 ئە برسیتی و سەرما بوونم
 ئە تینویتی ناوگەرما ی ھاوین
 ئە دوری یار و ئازیزانم
 چەند دلتەنگ بووم
 ئە تورە بوون و قین و رقەم
 کە بەگژ دوژمندا ئە چەم
 ئەو پشتی گرتووم
 گەر تەنھا بووم
 ئەم پپی گوتوم : ئەم قۆلەم بگرە
 ئە تباتەوہ لای ھاوریکانت
 پپم ئەئی : ئە باوہشم خۆت حەشاردە
 ئەك بە عسیەکان بتدوژنەوہ
 من ھەرگیز ئەوانم خۆش نەویستووە
 ئەوان چاوی کانییەکانم کویر ئەکەن
 قژی دارەکانم ئەبەرنەوہ
 ناگر بەر ئەدەنە گیای سەر جەستەم

بۆيە ھەموو كات وئيليان ئەكەم
رېگا ھەموو كات دئنيام ئەكات
ئەتپاريزم وبم پاريزه
با دوژمنان ئە يەكمان ئەكەن
من پيشمەرگە ئەگرمە باوہش
پيشمەرگەش گوراني رپي خەباتم
بە دەنگيكي خوش بو ئەئي
((رپي خەباتمان چەندە سەخت و دوور بي
با چوار دەورمان كلپەي ئاگر بي
لەم ري پيرۆزە ھەرگيز لا نادەين
ئيمەين بو مردنيس نامادەين))

1991\6\26 چەمچەمال _ پيريادي

هاورپي شه هيد

نهى هاورپيکهي ناورپيگاي خه باتم
نهى پيشمه رگه کهي گهل وولاتم
هه تاگو دويني تو نه ناومان بووي
تو هه ميشه نه بهر چاوه مان بووي
بوچي ناتبينم جيگات چول بووه
نه ئين عاشقي خاك وخول بووه
خويني برينت تيگهل به خاکه
نه شهوي تارا چرای پوناگه

دلت بردم

دلت بردم، شیتت کردم
هیندهت زانی- له سویت مردم
تینوی نیگای چاوه کانتیم
چاوه پروانم ناخو که ی دیی
چاو له سه رو خسارت دانیم
که من هرگیز تیر نابم لیی
فیرم که چون له بیرت که م
یا خود وهره دهست گیرت که م
رزگارم که له را پایی
- بم خه سه ریی دنیایی
چونکه لییم جیای- توش به ته نه ای
بهس نازانم چه ند به وهفای
خه یالت داگیر کردوم
من بهرگهی دووریت ناگرم
له عه شقت چاو پر نه سرینم
له دووریت دل پر ناگرم
نه توش ته نه ای - له من جودای
بهس نازانم چه ند به وهفای

21\3\2010_ که رکوک

وەلامیك بو (سمیر صبیح) ی شاعیری عیرااقی

ئەه ی ئەبو جاسم
بەو چاوه رەشەت
کە بە عسی یەکان بویان رشتووی
دنیای تازەش بە رەش ئەبینی
تۆ هیشتا باش نەت دیوم
بە جوانی نام ناسی
ئەزانم سواری وشتی بە عس بووی و
ئە بیابانی خواروو
بە ئۆژە ئۆژ دئی هەر بە دووی پی خواسی
بە عس هە ئە بجهی کوشتوو
چاوی تۆی رشتوو
سەر هەل بپرە
ئە سەر چیا ی وولاتە کەم
ئە ناو ئالای وولاتە کەم
رۆژ ببینه
هە ئە بجه پیرۆزه وەکو قودس
بو تۆنی یە ببیتە ناوی
یان بە سوکی بکە ی باسی
تۆ یە هودای؟
وا ئە هەق دووری
بی ویزدانی خوا نە ناسی
(ئە ئیی وەك یوسف ئە یخە مە بیرە نەوتی کە رکوکە وە

نە درەبەستى يوسىف دىيم
 نەوام نە خەمى كراسى)) .
 پىلان بۇ برا دا ئەنىي
 يوسىف ئەكوژى
 كە ئەبىنى يوسىف سەرۆك كۆمارە
 بۆيە وارووكژى
 تۆ ئەمە پىشەتە
 رەفتارى رەگ و پىشەتە
 بەلام گوى بگرە و باش بزانه
 ئەگەر نەكەرى نەكاسى
 من دەست بەردارى كەركوك نابم
 خاكى خۆمە
 باوہ گورگور
 دەرياي خۆمە
 بوركانى خۆمە
 سەرى سەدانى وەك تۆي پى ئەكەم شۆر .
 تۆ بىرۇ نە دەرياي مردوو
 تۆرت ھەئدە بۇ راوہ ماسى
 من ئە مجارە دىمەوہ گۆرە پانى شەر
 شەرى دەنگدان و
 ھەئبژاردنى نوينەر
 نە جاران زياتر پىر بىر و باوہر
 ئە مجارە ئەكەومە خۇ
 بۆگيانى تۆو ئەوانەى وەك تۆ

رۈۈ ئەكەمە ئەنبارى تۆ
وولاتى پان و پۇرى تۆ
بە پاكى و مېرخاسى
ئەروخېنمە بتى بە عسى و فاشى
دەمى تۆش وا دائە خەم
هەتا ئەتاسى
سبەى ئەبىنى
تاوانكارانى هە ئە بەجەى شەھىدم
ئەوانەى تۆ پېيان ئەنازى
ئە بەردەرگای ئاشتى و دادوهرى
چۈن بە پەتەۋە هە ئمان واسى
ئەوسا ئېمە ئەكەين شانازى
ئاۋەدانى و خېر و خۇشى
دېنېن بۇ شار و گۈندى خواروو
بۇيان ئەبەين پەيامى
مافى مروف و دېموكراسى
ۋەك سە لاجە دېنېش
قودس ئەكەينەۋە ديارى
بۇگشت كۆلانەكانى عەرەب نشېن
ئەوسا بېلېن كاكە جەمە
((انتا على راسى))

2010\1\26 تاسلوجە

تۆنازانی

تۆنازانی چەند تامەزرۆم
هەربەرەرامبەرت دانیشم
سەیری نیگای چاوانت کەم
هەتا سپی دەبی ریشم

تۆنازانی ئەم عەشقە ی من
چ دەریایی بی سنورە
نەگەر نە ژیا م و بۆت مردم
لەم گوناھە لێم ببورە

تۆنازانی حەزەکانم
وا لە رادە ی خۆی دەر ئە چی
رۆژی سەد جار قوربانت بەم
تا عومرم بۆت بەسەر ئە چی

2010\4\4

ئىيىم مە پىرسە

ئىيىم مە پىرسە بۇ خەمبارم
بۇچى زوو پىر بووم
پىرى دەستى جوانى تۆم و
ئەلات ئەسیر بووم
يەكەم شەرى چاۋەكانت
منى گىرۇدە و ئەسیر كرد
تىرى چاۋ و ئەبرۆت سەختە
مىيان ھەر بەگە نجى پىر كرد
ئىيىم مە پىرسە بۇ بىيدەنگەم
بۇچى وا ئە دوور وەستاوم
گرى عەشقت زۆر بە تىنە
ھەر ئىرەۋە بۆت سووتاوم
بە خەندەكەت، نىگای چاۋت
من ئەم خەمە پاك ئە بەمەۋە
بە ماچىكى تەرى ئىيوت
ۋەكوگە نجىم چاك ئە بەمەۋە
ئەگەر ھەئسى تۆ بىيىتە لام
بۇ تۆ چاۋەرۋان ئە بەمەۋە
بە ھاتنت شادمان ئە بەم
بە ماچىكت جوان ئە بەمەۋە

2011\8\6

چۈن پىيى بلىم

چۈن پىيى بلىم – چۈن پىيى بلىم
خۇشم ئەويى بە دل و گيانم
خەرىكە سۈيىم ئەيىتتەۋە
چۈن پىيى بلىم ئەي ژيانم
كەي پىيى بلىم؟ ئاخ نازانم!
رازى زۆرم ئە دىدايە
بۇۋوتىيان رۇژ ئەژمىرم
دەتبىنم دىم باسيان بىكەم
زوبانم ئەبەسرى و ناتوانم
دىم پىيى بلىم خۇشم ئەويى
سەيرت ئەكەم بە تاسەۋە
كام ووشە جوانە داى ئەنىم
ئە پىشەكى ئەم باسەۋە
ئە ترسم بلىم خۇشم ئەويى
ئەم ووشەيە بۇتۇكەم بى
كە دەريايەك ئە دىمايە
چۈن يەك و شەم ئە سەردەم بى
دنىيام تۇش ھاۋ شىۋەي من
چاۋەرۋانى من پىيى بلىم
حەز ئەكەي زوو ئە يەك تىگەين

تۆش ناوئیری شەرمەكەى ئییم
یەكەم جارمە كە عاشق بىم
نەمزانی ئاگر و كلیپەیه
هەردەمپك كە تۆئە بینم
بەشى دئەم هەر خورپەیه

2010\8\7 _ تاسلوجە

گوٺه ڪا نمان

تو وهره با منيش بيم
نهم ديواره بروخينين
نهم بهسته نه كه بشكينين
پردی دروست بکهين
تو گوٺه ڪانی خوت بهينه
منيش گوٺه ڪانی خوم
بيانکهين به چه پکی

عاشقەم

من عاشقىكى سەرشىتەم
ھەمىشە وا لە سەرىتەم
دېوانەى ئەو دوو چاوانەم
قوربانى خاكى بەرىپتەم
بۇ ناگونجى و بۇمان نالوى
ئاشكرا يەكمان خوش بوى
لەم دورى يە سويم بۆتەوہ
دل خە مبارى چاوچون ئەنوى
نە نامە يەكى دلدارى
نە گفتىكى سەرزارى
بە من ناگات چۈن شىت نە بەم
بۇچى قاچاخە دلدارى
نيمە ھاورى نيمە ھاودەم
بە عەشقت زىن بە سەرنە بەم
ھىندە ناوى تۇ ئەھىنەم
ئەترسم دىنەم لە دەست بەدەم

2010\9\13

که رکوکه که م

ئەى بالا بەرز ئەى تازە بووک
ئەى نازەننى ئىسك سووک
وەرە بۆ مانگى ھەنگوینمان
بچینەو ھە شارى کە رکوک
کە خۆر ھە ئىدى لای جەو ھەل بۆر
کە ئەدا ھە شارزەردەى خۆر
تیر پروانین لىم دیمەنە
ئارام ئىبەى دئەى ناسۆر
ئە سەر قىلە لایو پروانە
شارى کە رکوکمان چەن جوانە
ئە کۆنەو ھە تا ئەمرو
قىلە لای جیژوانى عاشقانە
تیر پروانین بۆ زىي خاسە
دەرمانى دئەى کە ساسە
وینەى یادگاریمان بگرین
ئە ژوور سەرتا ھە ئى واسە
ئاگرى عە شقى بابا گورگور
عیشو ھە دا بە کچ و کور
خوایە کە رکوکمان ئاواکەى
خاکى زىرە و مەر جان و دوور

2012\9\8

بۆژنە خوشەويستەكەم

ئەي ھاوسەرەكەي شوخ و سەنگينەم
ئەي شاگوئەكەي جوان و رەنگينەم
تۆي دئرفين و يار و دئبەرم
بە عەشقى تۆو زۆر بەختە وەرم
تۆ تاكە گوئي ئەتدەم لە يەخەم
عەشقم بە تەنھا بۆ تۆ دەر ئەخەم
ھەر تۆي شا پەري بائي خەيائەم
ئارامى دئمي و كابانى مائەم
ھيچ باوەر مەكە ھيچ ژنيكى تر
لە لام خوشەويست بي لە تۆ زياتر
ھيچ كەس ناتواني دئەم داگيركا
شوخي و جواني تۆ لە لاي من پيركا
لە نجه و لارەكەت ھەنگاوي نەرمەت
خەندەي سەر ليوت نيونىگاي گەرمەت
بۆ من ئاوازي عەشق و ئەوينە
گۆراني يەكانەم بۆ تۆي شيرينە
ھەتاكو مردن دەست لە دەستي تۆم
خودا ئەزاني شيت و مەستي تۆم
ئيتز بابەس بي بەد گوماني تۆ
ئەم گيان و دئەم بە قورباني تۆ

2010\9\8 تاسلوجە

نه بوون

ملوانکه یهك نه مل بکه

دهنکه کانی مرواری بی

مه ئی به نرخه و پییم ناکری

نه و نه ملی تو نه بی

به های نی یه

دیوانه شیعریه که م نه زبهرکه

مه ئی زوره و پییم ناکری

و شه و شیعرم بو تو نه بی

مانای نی یه

په نجه ره

نه و په نجه ريه دامه خه
که د پروانیتته باخچه
گوی نه ئاوازی بولبول بگره
نه و چه زده کا تو دنجوش بکا
نه گینا نه و شیوهن و نالینه
بولبول خه تاي نی یه

گۆرستان

ئە گۆرستاندا پىياسە دەكەي
شيعرى كىلى كىت لا پەسەندە
دەينوسىيەوہ
ديوانىكى مردوانت كۆ كردهوہ
يەك تاكە شيعرت ديارى نە كورد
ئە سەر كىلەكەت بنوسرىتەوہ
ئەوہندە حالى بووى ئەم دنيايە
وہفای نى يە

كهركوك دلى من

كهركوك پر له ئاگر و ئه قينه
له جه وهل بۆره وه تا بابا گورگور
تا چه مرينى به رزه فر
دهشتى گه رميانه
باخچهى دلداران
له نه خشهى دلى مندا
چه ند بگه پي
هاوتاي نى يه

2010\9\8

جياواز

وا مهزانه گهر نه تبينم
وا زوو له بير نه چيته وه
خوا شاهيده له ناخدا
هه موو روژي نه ژيته وه
ته نها خه ميک که من هه مه
هه تادي من پيرتر نه بم
بهم حاله ش هه ر له بهر چاو من
هه تا دي جوان نه بيته وه

باوهر

من چۆن باوهر به چاوی خۆم بکه م
که تو ناسکی وهکو گول
ئه ی ئه م هه موو پشکو ئاگره چی یه
په ره ی دئه ی پی ئه سوتینه ی
چۆن باوهر به دئه م بکه م
که تو ئارامی و ئوقره بییت
که چی هه موو شه ویک له چاوه کانم
خه و ئه تورینه ی
ئه ی چۆن باوهر به تو بکه م
که منت خوش دهوویت
ئه ی ئه م هه موو خه م و ئازاره
چی یه ئه یهینه ی
ئه ی چۆن باوهر به خۆم نه که م
که تو تاکه خوشه ویستی
ئه ی ئه م هه موو شیعرانه چین
بو عه شق و جوانیت ده یان نوسم

مۆرى دل

ھەر شیعریکیان خسته بهر دهستت
به نیگای قول سەنج بده
نەگەر هیمای چاوو بروی
تۆی تیانه بوو
سەیری مەکه
نەگەر ئاوازی دەنگ و سەدای
تۆی پیوه نەبی
گوئی لی مەگره
نەگەر مۆری دل منی پیوه نەبوو
نەوه ساختەن
وهریان مەگره

من و ئەوان

هه موو كه سى گوئى لا جوانه
هه موو كه سى گوئى خوش دهوى
من بۆيه به يانى زوو زوو
له خهوى شيرين هه ئدهستم
تاكو ئاونگى سه ر گوئه كان
تير ته ماشا كه م
چونكه ئاونگ گول جوان نه كا

سەيرە

لاتان سەير نى يە
كاتى جەلەكانى مروڧ بە تەنافەو ھەئەئەواسن
تا وشك بېتەو
لە بەر مروڧى دائەكەنن
كەچى ھەر ئەو تەنافە كە مروڧەكەى پيا ھەئەئەواسن
تا وشك بېتەو
جەلەكانى ھەر ئەبەر داىە
من وا تىئەگەم بو ئەو ھەبى
مروڧ عەببەكەى ديار نەبى
ئەى ئىو ھە ئىن چى؟

2012\5\1

کهی

کهی تو هاتی گویت لی نه گرم
پشت گویت بخه م
هر به ته نها خه ونه کانی خوم سهر بخه م
کهی تو هاتی باسی عه شقم نه لا بکهی
گویت لی نه گرم
کهی تو هاتی خه نده کانت لی وهر نه گرم
کهی تو هاتی داوای دلت لی کردم
من نه مدا پیت
کهی تو هاتیت تیپه ریت و
من به نه نقه ست نه هاتمه سهر ریت

شیتخانه

شیتخانه

قوتا بخانه یه که

گشتمان تیایدا نه خوینین

هر یه که مان نه قوناغیکداین

شیتخانه

قوتا بخانه یه که

هر یه که مان شهیدای بابہ تیگین تیایدا

بروانامه کان بی نیمزان

جوانى

تۆخۆت جوانى
كه تورپ دهبى جوانتر ئه بى
كه ناز و تورپ بوونت تىكەل ده كهى
زۆر جوان و شيرين ئه بى
كاتى خەندە ئه كهى به سەر ناز و تورپ بوونت
زۆر جوان و شيرينتر ئه بى
كه له تورپ بوونى خۆم
سەيرى ناخى خۆم ئه كه م
ئاخ ناشيرينم

جهز

جهز نه كه م
هه ركاتي كه ديم
هه رتو دهرگام لبيكه يته وه
گرنگ ني يه نه لام
كه سيكي تر ليم دا بخات

ئاۋىزان

كى ئەئى

شەۋ تارىكە

بابى ئە چاۋى منەۋە سەيرى بىكات

كى ئەئى

عەشق گوناھە

بابى ئە جوانى تۆۋە سەيرى بىكات

ئاخ خۆزگە

چاۋى من و جوانى تۆ

ھەمىشە ئاۋىزان ئە بوون

درؤ

دوئنی پیاویکی پیرم دی
درؤیه کی کرد
گوتی عه شقی دئبه ر پیری کردم
که چی من
به عه شقی تو جوان بوومه وه

كۆپلەش شېئىرى

عەشق ئەۋ شارەپتە
كە ئاۋى ژيانى تىياپتە
ھەركەس بە جىيى بېلى

مردوۋە

بەختەۋەرى
بەھەشتىكە
ۋا ئە دۆزەخى عەشقا

سەيرە

پېم سەيرە
بە رۇژ سەير ئەكەم
ھەرچى ئەبىنەم
بە شەۋ ئەخەۋدا
ئەيان بېنمەۋە
كەچى ئەۋەى ئە شەۋدا ئەيلىم
بە رۇژ نازانەم چىم گوتوۋە

ۋىلى

ۋىل ۋ سەرگەردان بووم

ۋون بوو بووم

قىيىلە نوماي عەشقىم بە كارھىنا
ئاراستەكەي پۈۈ ئە تۇبۇو
كە تۆم بىنى
خۆم دۆزىيەۋە

رېگا

رېگا دوورە
گرنىگ نى يە لام
رېگا سە ختە
كۆيى نادەمى
رېگا پېچە و پېچە
باكم نى يە
گرنىگ بۇلاي تۇدى

تۆلە كۆيى بى
بۇمن پۇژھە لاتە
من ھەمىشە
پۈۈ و خۇرئە چم

پیشکشہ بہ گیانی پاکی دکتور سہ باح

کوچی پہ پولہ

لہ پیش ہاتنی وهرزی خہ زان

دوور لہ سامی رہشہ با و زریان

لہ ناوباخی پر لہ گولا

لہ تہک بولبولی سہرچلا

ہہ نقری پہ پولہ ی من

کوچی کرد دکتوری من

کہسم نہ ما دہرمان نہ ما

کی تیماری کا

دہرونی پر ناسوری من

گوئہ کانم تہنہا ماون

مات و خاموش

لہ ناہہنگی سہری سالاً

کز ورہش پوش

پہ پولہ رویی دوا کوچی کرد

چیتر زہماوند دروست نابی

گول سویندی خواردووه

چیتر عہ شقی پیویست نابی

ہہ نقری پہ پولہ ی من

کوچی کرد دکتوری من

چوار دەورم رەش و تارىكە
چيتر دەرناكەوى خورى من
دكتورهكەم پە پولهكەم
بيناييم كويړه هە ئنايه به كەس
تروسكە روناكى بەدى ناكەم
دئەم تارىكە و بى چرايه و بەس
تو دكتورى جەستەم نە بووى
تۆ بە رۆحم ئاشنا بووى
تۆ دەرمانى خەمەكان بووى
تۆ وەك بە هار
تاويك خور و تاويك باران بووى
تۆ گيان بە خش بووى تۆ ژيان بووى
بۆ سووتوان - بۆ بريندار
بۆ نە خوش و جەستە بيمار
بۆ پير و لاو بوژن و پياو
بۆ دئشاد و خەمبار و دامما و
بۆ بيوه ژن بۆ هە تيو
بۆ گشت كەسيكى خيّر نە ديو
بۆ بيكە سانى دەر بە دەر
بۆ ليقه و ماوى قور بە سەر
بۆ ژيان و بۆ مرؤف
تۆ پيوست بووى
تۆ لاي هە موو خە ئكى
هەر وەكو خور خوشەويست بووى

چى بکهين له ناکاو دهستی قهدهر
توی له م ژيانه بردهدهر
نارام گرتوی گورستانی
په پوله یه کی کوردستانی

خەون و خۆزگە

خۆزگە سەد خۆزگە
منیش وەك ئەوان
وەكو ھەر ھەموان
لە ناخی خەونی شەوان
كاتى خەو ھەكەم زۆر شیرین ئەبوو
خەویکم ئەدى
خەویكى خوش و بەتام
شا پەرى بائى فرینەم
وەك بالدارى ئەى بردم و ئەى ھینام
لە جۆلانەى فریندا
تاویك ئەبووم دلارام
خۆزگە منیش ئیوہ ئاسا
خەویکم ئەدى بە یارەوہ
ئەو خوشەویستەى كە ئەم ئەتوانى
تیر بیبینەم
تیر بۆنى بکەم
تیر بیدوینەم
تیر ماچی بکەم
تا مەزرۆى بووم
لە یەكەم جارەوہ
خۆزگە پاش كۆچى نەگەراوہى
جارىكى تر لە خەویکا

ئەمدى بە ژن و بالاكەى
 تەنھا ئاواتم يەك خەويكە
 كە بتوانى پېم پيشاندا
 بزه و خەندە و پيگە نينى
 ياچاوى پر فرميسك و گرينى
 من بەس بيبينم
 باخە و يش بى پىي شادمانم
 چونكە بيچگە لە خە و زور مە حالە
 جاريكى تر بيبينمە وە
 من بەس بە خە و ريگام پيدراوہ
 دايك و باوك و
 دەزگيران و ئاموزاكام
 يەك بيبين
 بە لام ئاخ كە بى چارەم
 وەك ئيوە نيم خە و بيبينم
 من تەنھا بە رۆژ
 لە جياتى خەوى شيرين
 ھەموو رۆژى
 دوو جارە و سى جارە
 ژنە سواكەر و مندائە بيناز و بيدائەدەكان
 بەر دەركەم ئيدەگرن
 بۆنان و خوراك
 بۆ پارە و پۆشاك
 ھەموو رۆژى دەيانبينم

بۇچەند جارئك خۇم شاردەوہ
دەوازم لی بینن
بەلام ھەر کاتی چاۋ ھەئدەبېرم
چەندین جاری تر
نە گشت لاوہ ئەیانبینم
نەمانە خەوہکانم ئەزینن
جیگای خەونەکانم ئەگۆرن
شونینیان پی چۆل ئەك

بۆنى خاك

پيشكەشە بە گيانى پيرۆزى شەھيد ئاوات

بۆنى خاك دى

بۆنى خاك دى

ئاخۇ نە ورۆزە...؟ خاكە ئيوھىه؟

يان خوین جمانه؟

بۆنى شەھیده... خەنە بە ندانە؟

لە بنارى سورینە وه که سوور هە ئگە پراوه

مەنگى خوینە و خرۆشاوه

دەریای مەنگە

شە پۆلەکانى هیواش هیواش بەرە و که نار

بۆنى مەرگی تۆی بە قتر رنینه نیرگزه وه

بو قەلاى شار هینايه خوار

زۆر لە میژە ئەم وولاته

دەست ئە نریتە بینا قاقای

کانى و ناوى

زۆر لە میژە ئەم وولاته

ئە سوتینن جەرگی دەیم و بەراوى

زۆر لە میژە ئەم وولاته

خانمیکه زۆر شوخ و شەنگ

بو برا و میردى ئە نفال کراوى

رەشى پۆشیوه

زور له میٺه بونی باروود و زامی کیمیایی
 تامی بیٺکه سی پی نوشیوه
 وهك چیا بی هه ٺو بی
 وهك دارستان بی پلنگ بی
 وهك ده ریا بی ماسی بی
 وهك چاو بی نیگا بی
 وهك جیٺوان بی دٺدار بی
 وهك ریگا بی ریپوار بی
 وهكو من وهكو تو وهكو نه وان
 دهروون پر ناسور و
 خه می جودا بییش
 بووه ته مه لی خه م
 بائی تاریکی به سهر
 نیرگسه جارمانا نه وه شینی
 هه تا نیستاش... چیای سهر که ش
 پر دالاشه... لانه ی سیخوره
 پر شه مشه مه کویره ی تاریکستانه
 ریوی فیل بازیش خوی حه شارد اوه
 به رهش پوئی نه م ولاته پی نه که نی و
 کلکی زهردی نه له قینی
 نه ی هاوریکه م
 که پوله هه ٺوی به رزه فری
 نیگا پر گری نه م که رمینه
 چوون به ره و لوتکه

بۆراوی ناو درك و دالی
 ناودامین و قهه د پائی
 سوره وه بووی ناو پشکوی ناگر
 گه یشتنه هه وار
 تو پیشره و شاره زابووی
 سواری نه سپی مهرگ بوویت و
 ناوزه نگیت لی به ست زور نا زابووی
 نه سپی مهرگ زنده قی چو بووو
 له دوور وه ستا و چیتز نه هاته پیش
 نه یگوت نه م که له پیاوه نه متر سینئ
 چه مؤله ت نا به سیمای هه ئبز کاوی مهرگه وه
 قاقا پیکه نیت
 هه گبهی زامه کانت تاوتوی کرد
 دوو زامی قوئت دوزییه وه
 له ناو زامه کانت ووشه ی باوه ت قوزییه وه
 ماچیکی هاوریکه ت کرد و
 چه سره ت مه ندبووی مهرگ مهودات بدا
 گویت له ووشه ی باوه بی و
 ووشه ی باوه ت له دهم بیته دهر
 ووشه کانی نه و زمانه گه ئیک زور بوون
 به که ست نه گووت
 باوه شت کرد به نه سپی مهرگدا و خوت پیا هه ئواسی
 سه رسمتان نه دا و نه تلانه وه
 تاتیکه ل به یه ک بوون و بوون به یه ک

چوون به ناخی سوړیندا و له بهرچاو وون بوون

گووتم سوړین

سویندت نه دهم

به جوښی پشکووی ناو هه ناوت

که وهك شه هید بهرگی سووره

خه ئتانی خوینه

سویندت نه دهم

به لوتکه ی سپی بهر هه تاوت

که وهك ناشتی لیمان دووره

که وهك ناشتی دهس پیی ناگا

که وهك ناوات کهس پیی ناگا

تو ئه م هه ئو نیگا تیژت

بو نه گاته لوتکه ی ناوات و ناشتی

له شه ویکی نه نگوسته چاودا

زامی سینگه بی پاداشتی

گوئی مه خابن سه د مه خابن

چونکه من و دهسته خوشکه سهرکه شه کانم

نه وهتا قه ندیل ، سارا ، ناسوس

دابان ، هه نگورد. کاروخ و نه وانی تر

جگهر گوشه کانیان له باوهشیان

پاکشاون به نارامی. زور به کپی

منی هه ناو سوری پرله خوین

وهك پیریژنی به سالا چووی سهر سپی

هیندهم خوین له جهسته م چووه

پشتم باریک و کۆم بووه
ئاواتم بوو
ئاواته رهشی خوازیاری ناشتی و
ئاواتی ئوتکهه بهیهک بگهن
ئهم دوو ئاواتهم دهست لهمل کهن
ئهم زهماوهندهم
پیشانی دالاش و ریوی کلک زهره وهر بدهم
ئوخهی من سهر بلند و ئه ویش سهروهه
ئیستا ئه زانم چی بو بکهه
له ئوتکهه بوی داگرم
بهردی بو پهیکهه

1995 چه مچه مان

سیاسەت پاییزی جوانی یەکان

لە دنیای خەونە جوانەکاندا بووم
گۆنم وەك خۆی ئەدی
كە جوان و بۆن خۆشە
بولبولی خۆشخووان
لای من عاشقیکی سەر مەست بوو
دەنگی باران - هاژە ی رووبار
لای من سەمفۆنیای سەروشت بوون
لای من جوانی و عەشق و گۆرانی
سێ کوچکە ی برۆای گشت مەرقیك بوون
نایینی کۆنی مەرقایەتی یە
هەتا هەتایە و لە بن نایا
تەنانەت پایزیش جوانی ئەبە خشی
کاتی درەختەکان
لە دوای شەگەت بوونیان
بۆ وەرزی تازە ی جووت بوون
جاریکی تر بۆ عاشقە کە ی
رۆت ئەبیتەو
بای پایز کزە کزیەتی
ئاوازیکی خەمناک
بۆ تەنهایمان
تیکەل بە روحمان ئەکات
چۆن دا برانیش عەشق زیاد ئەکات

خەونى نوئى دروست ئەكا
 خەيال ئەيا
 بۆ ئەو سەرى دنيا
 زۆر دوور تر لىرە
 بەرە و مندائى
 بەرە و تەمەنى رابوردوو
 ھەموو دىمەنە جوانەكانت
 بۆ ئە خاتە شاشەى نمايشى تەمەنەو
 گىيان ئە خاتە ناو جۆلانەى
 عە شقىكى قوئەو
 كە ئە مندائى يەو سەرى ھە ئداو
 ھەموو شتەكان جوانن
 يادەو ھەرى يە تائەكانىش
 ئىستا شىرىنن
 چونكە گىيانى تۆئە
 لىرە وەك پەرلەمان
 جىگا و كورسى بۆ دا نەنراو
 جوانى و عەشق گۆرانى دروست ئەكەن
 عەشق پاكەت ئەكاتەو
 ئەو ھى ئە مندائى رەقم لى بوو
 ئىستا ھاو رېمە و خوشم ئەوئى
 ئەو ھى لىئى داوم
 بە شەق و زللە بە گىيانى ھىنام
 ئىستا بەو كاتانە پى ئەكەنن

ئەوھى ئازارى دام
 ئىستا نوكتەى خوشم بوئەئى
 ئەوھى يارى يەكانى ئى تىكدام
 ئىستا مائەكەم بە ئەمانەت لای دائەنىم
 ئەوھى جەكانى پىس ئەكردم
 ئىستا ئە پىشوازىم ئەوھستى
 ئەوھى ھەزم ئە ئەتوارى نەبوو
 ئىستا شەوانە ھاوشىنى يەكىن
 ھەموو ئەوانەى پايزە بوون
 ئە بەھاردا جوانەوھ بوون
 چونكە تىكەئى عەشق وگۆرانى بوون
 لىيى دانەبران ھەرچەندە روت بوون
 بەلام ئاخ و سەد ئاخ
 دىيىاى سىياسەت
 دىيىاى پىر ژەھر
 پىر درۆيە
 بوووناكى كار دەكەن
 بەلام سەد چىرا پىف ئەكەن
 بوئاشتى كار دەكەن
 بەلام سەد شەر ئەنىنەوھ
 داواى ھەمىشە بەھار ئەكەن
 كەچى پەلكى دارستانىك ئەبىرن
 جوانى ئەشىوئىنن
 عەشق ئەكوژن

کۆچ به گۆرانی ئەکەن
دنیای پر ئەکەن له درۆ
دنیای پر ئەکەن له بوھتان
دنیای پر ئەکەن له تۆلە
ئەمەش لە گەل دنیای
جوانی و عەشق و گۆرانی
نابنە ھاوہل
نابنە ھاوسی
نابنە ھاوپی
نابنە ھاوسەر
نابنە برا
نابنە خزم
ئەوانە تەنھا
ھاوپیکیانیان
دووشت فیربوون
پارە و دەسەلات

2011_ تاسلوجە

ئەنزال

ھەموو رۇژىك ئەبىنەم
كۆمەننىك زنى رەش پۇش
ھەورازەكەى كەلى ئاوايى
ئەبىرن و ئەوبەرزى يە
دەست ئەننە سەر چاويان
دوور ئەروانن ، ، دوور ئەروانن
تېر تېر سەيرى خۇر ئەكەن
بە چاوى پىر ئەسرىنەو
بە ھەنسك و گرىنەو
چەند جارنىك ئەكىشن
بە سىنگ و رانى خۇيانا
شەكەت و ماندوو
برىسى و تىنوو
رەش ھەنگەراو
نا ئومىد و دىشكاو
ھىواش ھىواش بە ئۆزە ئۆز
دواى ئاوابوونى رۇژ
بەرەو ئاوايى ئەگەرىنەو
زامىكن ھەموو رۇژ ئەكولىنەو
ھەموو رۇژىك ئەبىنەم
كۆمەننىك لاو ئە زن و پىاو
ئە دەرگای مال چاوپروانن

به تيله‌ی چاوه‌نهرم ئه‌پروانن
 تا ئه‌و ژنانه‌ی ئه‌و سه‌ری دی
 بینه‌وه و بگه‌نه‌جی
 تاسه‌ ئاوه‌کانی ئه‌مان وه‌رگرن
 تینویتی ئه‌و هه‌ورازه
 به‌ دهستی ئه‌مان بشکینن
 دایکه‌کان یه‌که‌مین جار
 وه‌کو پیشه‌ی پار و پیرار
 سه‌ره‌تا ماچیان ئه‌که‌ن
 ئه‌و سا ئاوه‌کان نۆش ئه‌که‌ن
 هه‌ر جاره‌ی ژنیکیان
 له‌ پیره‌ژنه‌کان یه‌کیکیان
 به‌ زمانی گریانه‌وه
 به‌ جه‌رگی بریان‌ه‌وه
 ئه‌ئێ ئه‌که‌ر ماچی ئیوه‌ نه‌بی
 ئاوه‌که‌ ئه‌م ماچه‌ی پیوه‌ نه‌بی
 هیج ئاویک .. هیج ر‌وبار وکانیاویک
 تینویتی ئه‌م چاوه‌پروانی یه‌مان ناشکینی
 ئارامی بو‌ده‌رونمان ناهینی
 سه‌خته‌ هه‌ر خیزانیک
 له‌و دیوو ئه‌م هه‌ورازه‌وه
 یه‌که‌ که‌سیکی بو‌ما بی
 له‌م جیهانه‌دا ته‌نها بی
 له‌ ژيانا به‌ ته‌نیا بی

2013\3\16

عه شق و خه و

عه شق و خه و له چاوه كانه وه
رؤ ده چنه ناو جه سته و گيانه وه
ئه چنه ناخی دهر وونه وه
مروڤ نارام و ئوقره ئه گری
عه شق و خه و میوانی چاون
له بهر دهر گای ئه و وه ستاون
چاویش خانه خوی
ناتوانی فهرموو نه کا
دوو داگیر که ری خوشه ویستن
دل و میشک ئه بهن گهر بیانه وی
چاو له هه قیان نایا
زوو مل که چ ئه بی
توند توند له ئامیزیان ئه گری
ئه بیته ئاوینه
که سهیری که ی باش ئه زانی
ئه وانی واتیا
عاشق دیاره به چاویا
مه ست و سه رخوش
خه والوو دیاره به چاویا
مات و خاموش
من له وه تی هه م عاشقم
حه ز له بینینی چاوان ئه که م

بەس خەوم نایا
 خەو ئە چاوم تۆراوە
 ئەئى ئەگەن ئەشقا هە ئناکەم
 ئەم دوورەووە ئەوەستم
 بەلام جیگایشى بو چۆن ناکەم
 من زۆر حەز ئەکەم
 پیلووەکانم بە نیگای عەشق
 قورس بن تادی قورستر بن
 ئەم چاوەروانى یە بى ھودە ییەدا
 دەرگا بە رووی دنیا داخەن
 جیگایەك بو من راخەن
 بچمە خەوی قوئى عاشقانهو
 تا ئەخەودا
 ئەسمەرى خۆم
 دلبەرى خۆم
 ئە جیژوان ببینم
 ھەردوو بە تەنیا
 وەك دوو کۆترە شینکە
 ئە بەر تریفەى مانگە شەو
 ماچ بگۆرینەو
 شیعەر بەونینەو
 ئەگەر ئەو خەویش ھە ئەستەمەو
 باکم نى یە
 ماوم یا مردووم

من له خەویکی قوئی

پر له عەشقی گراوی

ئارام ئارام

بۆ هەتا هەتایە

لیی دەنووم

2014\2\25_ کەرکوک

ناو

له ناو ديوانى شيعرى شاعيران
له كۆرى گهرمى باب و باپيران
له دهم ئازيز و هاوريى خوشهويست
ناوى زورجورى له گولانم بيست
وهنه وشه و چنور ميخهك و شهوبؤ
به بيون و رهعنا و نه سرين و هيرؤ
گولانه سوره و لاله و گوئه باخ
سهوسه ن و نازناز نييرگزي سه رشاخ
ناوم بيستن و له وهرزي به هار
به ناويان گهرام له ناو باخچهى شار
بؤئه و گولانه هيچ نه بووم شهيدا
هه تا ئه و كاتهى كه تۆ بووى پهيدا
شييت و شهيدا بووم بؤدوو چاوى تۆ
نه شم بيست بوو له كهس ناوى تۆ
تۆ له و گولانه بؤنت خوشتره
جوانيه كه ت بؤمن زور به جؤشتره
ئيستا كه بؤتؤ هيئد پهريشانم
زورتامه زرومه ناوت بزانه

2012\12\20 _ تاسلوجه

یه که م ژوان

له بیرمه

یه که م جیژوانی دئداریمان

که یه که م ماچی بو من تیا بوو

له لیوه ناسکه کانت

له ناو ته نوربانیکی پر له هیس بوو

له بیرمه

یه که م چه کی پیشمه رگایه تیم

که یه که م ته قه ی کوردایه تیم پی کرد

گوندیکی بچکوله بوو

ناوی باخچه بوو

که چوومه نه وی

توزه له و ناوزه نگ

مه ئبه ندی بیر و تفه نگ

جیهانیکی گه وره ی

نه و دیو سروشت بوو

نهك نه و دیو سنوور

خه ئك له ئاینیکی نویی کوردایه تی

ده ژیان له دوور

کهس خه مبار نه بوو هه مووی دئشاد بوو

بانگ دهره که ی نه وان ناوی فه رهاد بوو

2012\2\29

ژن به ژن

کاتی که هاتم
بو بینینی بوو کینی تو
وهك فریشته یهك بهرن بو سیداره
درایته دهستی زاوای رهش
نه ویش که بی ناگایه
له و عه شقی ئیمه ده سوتینی
نه ویش به د به خته و بیچاره
من نه هاتم تا کو دنت خه مبارکه م
من نه هاتم تا کو خوم شهرمه زارکه م
من نه هاتم تا کو فرمیستک ببینم له چاو
به ئکو هاتم تاوانی براهه ت ببینم
له پیناوی خوشی خویدا
ژن به ژن نه کا که نه یماوه باو

2012\2\28_تاسلوجه

خۇپشاندان

وہك پالئەوانىك خۆم ھاتە پېش چاۋ
كە يەكەم كەس بووم
لە بەرچاۋى تۆ
خۇپشاندانكەم دژى داگىركەر
لە جىژۋانى خۇپشاندان
بۆلای خزمەكانى خەباتى شار
درەنگ گەيشتەم نەكرامە رېيەر
دەيان كچى وەكوتۆ لەۋى بوون
رەنگ ھەئېزركاۋ وەك گۆلى ژاكاۋ و سىيس
قژيان ھۆنىبووۋە
توندىيان بەست بوو
وہك چىنن و ھۆنراۋەى گورىس
دەم بە دروشم بوون لە جىياتى سوراۋ
چاۋ نەترس بوون
زۆر ئازا و بەسام
نەك من دوژمنىشيان كردبوو سەرسام
كە چومە شاخ
وام زانى يەكەم پالئەوانى ناۋ مال و
بنەمالئەى گەورەم
تفەنگ لە شان رېگام ئەبېرى
ماندوو نابووم
دەيان جارىش عارەقى نېۋ چەوانم سېرى

له سه ره وه
له سه ری سه ره وه
دهیان کیژم بینی
پیش من له وی بوون
چهند سائیکه
خانوی کوردایه تی یان سه رسواخ نه دهن
نه وان چهن دین سال پیش من
ته قه یان له داگیرکه رکردووه و
رۆژانهش ئاوی باخ نه دهن

ته مهن

زۆر تیکۆشام و هه وئمدا
زۆر ماندوو بووم و نه وهستام
هه رچيم نه بوو به دهستم هينا
به لام که سه يری ئاوينه م کرد
نه وسا زانيم که نجيم نه دهستدا
نه هه ردووتای کات و ته مهن
ته رازووی ژيان وهای پيشاندا
هه رچيم هه يه ساتيکی که نجی نه هينا

2012\2\21

تاوانبار

كە تۆكۈزۈرەي
مەن چەكدار بووم
بۇ پاسەوانى ئاسايشى شار
وھكو عاشقىك
كە شەيداي يار بووم
مەن كە نەمتوانى
بەرگىرى نە عەشقىك بىكەم
كە نە پىناويا شىت وھار بووم
بىكۈزەكەت ھەر كەسى بى
مەن تاوانبارم

2013\7\21_ قەرەھە نىجىر

تاوان

من نازانم بۆچی خواوهند
يه كه م جار جه وای نه خولقاندا
به لام دهزانم يه كه مين جه نگیك
كه مروق برای خوی تیدا دوراند
له پیناوی عه شقابوو گورزی وهشاندا

2012\2\28

چاوه پروان بووم

چاوه پروان بووم نازاد بکری
زماوه نده که مان سازکه یین
زور دلخوش و به خته وهر بین
به سهر نه م خاکه وه نازکه یین
چاوه پروان بووم دواي چهند مانگیک
بگه ریسته وه یه کجاری
دریژه به یین به و ژیانده ی
پره نه عه شق و دلداری
چاوه پروان بووم به یه ک شادبین
تو بیسته وه شاری که رکوک
بژین وه ک دلدار و هاوسهر
له حه وشه و بانیکی بچوک
چاوه پروان بووم بهرگی رهشت
همیشه رهنگین و سوورکه م
هرچی یه ک بیته پیی بلین خه م
توی خوشه ویستی لی دوورکه م

2014\2\25

چاوی تۆ

چاوی تۆ گەشتەر ئە پۆژ بۆیە گەشە دئی من
من پۆژ پەرست نیم سەیری چاوت ئەکەم گوئی من
باکم ئە پۆژگاری یە هەموو دنیا بە شەو ئەکا
دل ئە جوانی مانگی رووت حەز ئە مانگە شەو دەکا
کە گۆل نەتوانی بەم بەهارە بشکینی تاسەم
بە بۆی ئەو خونچە لیووت گری ئەدەم هەناسەم
قەد و بالای تۆم بینی وا چومە سەیری لاو لاو
ئەو چۆنی پەیدا ئەکا دوو زولف و پەرچەمی خاوە
رێگای شارو دی ئەبێم ئەگەر شەو یە پۆژە
بە دواي رووت سەرگەردانم هەرۆک گۆلە بە پۆژە
تۆلای من خوشەویستی و جوانترین گوئی دنیای
بەلام ئە بێرت نەچی ئە خاکی کەرکوک ژیاي

2014\3\19

گریان

خۆشه ویستی دەریا نی یه
به ئكو دەریا پیوانه یه
بۆ خۆشه ویستی كه بی سنوره
به رزتر له لوتكه ی نه و کیوانه یه
تۆ نه زانی هه ر كه ده گریت
فرمیسه كه کانت خه مه کانت به باد نه کهن
نه و کۆل و باری خه مه ت بۆ سووک نه کهن
منیش نه زانم فرمیسه كه کانت
خه مه کانم بۆ زیاد نه کهن
به لام تۆ نازانی
هه ر چه ند جارێك كه تۆ نه گریت
من دوو هینده گریاوم
خۆیشم نازانم
له خه فه تا چۆن ماوم

من و دوورپان

من دوورپانیکم نه پیشه
ریگای عشق و نه قینه
بۆلای تۆبیم خوا پیی ناخوشه
پشتت لیکه م نه م دله م نه خوشه
بۆلای ههریه کیکتان بیم
بهشی من ههر سووتانه

دووهم جار

دووهم ته واو که ری یه که مه و

دهرگایه بو سییه م

یه که م جار که ناوت هی نام

هزم نه کرد بیلیته وه

بی بیسته وه من به م گو ییه م

تا دنیا به که دم ناسی

که دووهم جار گویم لی بوو

ناوت هی نام

نیتر من بو هه میسه

هر لیرم و نه م جیه م

خوم به نامو نازانم

خه ئکی نه م شار و دییه م

به لام که ناویرم پیت بلیم

خوشم نه ویی

رییواریکی ماندووم

له هات و چوی نه م رییه م

وهك میوانی ناوادم

کاتی له دهرگات نه دم

نه ناسیکی هه سره ت کیشم

گوی بیستی ووشه ی کییه م

2012\10\24 _ په نجا عه لی

خواست

من نامه‌وی وهك مانگ و خور
به دهوری یهك بیین و بچین
من دهمه‌وی وهك دوور پووبار
یهك بگرین و تیکه‌ل یهك بین
من نامه‌وی له دووری یهك
خه م بخوین و رهش بیوشین
من دهمه‌وی دهست له مل کهین
له په‌یکه لیومه‌ی بنوشین
من دهمه‌وی په نجه‌کانم
تیکه‌ل دهست و په نجه‌ی تو بی
سهرنج و نیگای چاوانم
هه ربو لار و له نجه‌ی تو بی
من دهمه‌وی گوئییه‌کانم
پر بن له سۆز و لای لایه‌ی تو
با گیانیشم ناسووده بی
بژی و بمری له سایه‌ی تو

1\3\2014_که رکوک

دیاری به هار

گوئیکی جوانی ئەم به هاره
هه ئبژارد و بۆ لای یار چووم
چقله کانم فه رامۆش کرد
بی ناگا له ئازاری برینی په نجه و
خویناوی بوونی بووم
من ئەمرو دیاری یهك
دهبهم بۆ نازدار
سهرمهست و دلخۆشم
ئه چمه خزمهتی یار
ئه و گووتی تو خوا
چۆن وا دلت هات
ئه م گوئه نازداره
که نۆبه ره ی به هاره
لی بکه یته وه
له و داره ی که م که یته وه
تۆ بۆچی من دنگران ئە که ی
ئه وت هینده به لاره جوانه
هه تا منی پی جوان بکه ی
گووتم گیانه
ئه وم هیناوه
خزمهتی زوئف و په رچه مت کات
خوی فیدای زوئفه که ت بکات

گەرئەمە گومانە تۆ بە لاتەوہ
وا ئەم عاشقە شینتە ت ہاتوہ
دئی خوی بە تۆگەش بکات
ہەرکاتی کہ تۆویستت
گیانی خویت پێشکەش بکات

2014\3\1

هه ئه بجه

ئەمە بەی شەمال نی یه وا کزە ی مەرگی پیوه
بـۆنی سیوی گەنیوه ئەمان کوزیت بە پیوه
هەوری رەش ئاسمانی گرت بەری پیی خۆم نابینم
بی بەزەبیانە دەیگوت مەرگم بۆ گیانی ئیوه
سیوی ئیمە زۆر خۆشه تامی مزر و شیرینە
بەخدا بۆمان مەنیرن پەرژەهره سیوی ئیوه
نەیانەشت خونچە ی بەهار دەم کاتەوه بۆژیان
پە پولهش بە ساوایی گیانیان دەرچوو ئە جیوه
ئە ناو کوچە و بازار و مال بە مائی هه ئه بجه
راکشاون ئەو خە ئکه مەرگە ساتە ئەو نیوه
مندال و ژن سەرگەردان زۆر شیرزه و تۆقیون
ئە پیش منی پەك كهوتە ئەمرن هەر بە دەم ریوه
چاو دەر پەریوهو ئە بلەق لەش سوور و رەش هه ئگه را و
ئە جیاتی شیلە ی نوقول کە ف دی ئەو دەم و لیوه
زەحمەتە کە مروفت و سهوزی و بـاائندە و ولاخ
خودا پەسەندی ناکات بمرن ئە یهك چوار چیوه
سەدام بی یاخود هیتلەر بە عس بی یاخود نازی
مروقیایەتی بە دەست ئەوانهوه پەشیوه
شەر دوستان بیویژدانن ئە کوی بن و هەرکی بن
هەموو تاوانباری جەنگ نەوهی شەیتان و دیوه
ئیستاش هەن پیدە کەنن بە مەرگی مندال و ژن
دلیان راناچلە کینی کۆمە ئکوزی بەم شیوه

شەھید گۆل باران کرا زۆر داریش ئە داردرا
کی ئە مرۆ دێندە بێت سبەهی حالی شپریۆه
کوردین خاوەن هە ئە بجهین نامرین و هەر ئە مینین
ئە بینه بێشکەهێ مرۆف ئە شاخی شنروییۆه
هە ئە بجه نازداره کەم شاری جوانی کوردستان
ئە بێ دەرکە ویتەوه تۆ بە جوانترین شیۆه
رۆورەشی دوو جیهانن ئەوهی تۆی بەم دەر دەبرد
تۆ بەرزی شەھید زادهی ئە ژێتتەوه ئە نوێوه
وارسانی باخی سیۆبا تە ماشای یارسان کەن
خاوەن باخی هە ناره نا یگۆرمەوه بەو سیۆه

2014\3\16

نەورۆزى كەركوك

جەژنى نەورۆزە ئەمپۆ كەركوكم پىر بلىيسە و گىرە
ئەو بۆيە وا خوینی گەرمە رۆئەى باباگورگورە
كۆرى ئاگرین ئەبەستن گەنج و پىر ئە سەر قە لا
جیى شانازی هەموومانە هەئپەركیى كیژ و كورە
دايىكى سەربەرزى شەهیدان وادین ئە هەموو لاوہ
رۆزى ئازادى گە ئە بە شكۆوہ سەر هە ئپرە
كۆترى ناشتى نیشتهوہ وا ئە سەر دیوارى قە لا
ئیتىر جیت نابیتتەوہ بانئندەى شووم دەى هە ئفرە
ئە شەكیتتەوہ ئالا وا بە دەستى لاوانەوہ
دووژمن با چاوت كویر بى ئە داخا یە خەت دادرە
تۆ ناتوانى دابرى ئەم خاكە ئە كوردستانمان
كەركوكم نامادەيە ئە لاوى گيان بە خشا پىرە

2014\3\20

شانشىنى پياو

لەم وولاتى پياو نشىنە
هەموو نىرئىك پادشاىە
هەرچى بۇنى مېيەى ئىيى
لە تەرازووى بەختى رەشاىە
بە پارە بى يان بە ھىمەت
يان بە زۆربى ئىمە دەيكرين
بۇ خۇمان بى يان بۇ كورمان
يان بۇ باوكمان مارەى ئەبىرىن
ژن بەرىنە وەكوزەرىا
گەر نەتوانىن بە سەرىا بىرىن
كەشتى يەكى گەورە دىنىن
بە ئاسانى جەرگى ئەبىرىن
ژن ھاوسەرە و كىچ و داىك
يان خوشكە و ئىمە زرىن
دەبى ئەوان بەقسەمان كەن
گەر وانەكەن زوانىيان ئەبىرىن
ئە و گوئە يان مانگ و خۆرە
بى ئە و لاشەى سارد و سىرىن
عاشقىكى زوان شكاوین
ناتوانىن سۆزمان دەبىرىن
دئە خورپە و دەم ووشك بوون
لە ناخەوہ دل پر گرین

ئەبى ھەر مەن خاۋەنى بىم
يان رېي، خوشى ئى ئەبىرىن
ھەر چ كە ئەو ھەزى ئىكا
ئىمە كۆيىر و كاس و ورىن
چىمان ووت ھەر ئەو ھە ئەكرى
ياخود پىرچ و پەلكيان ئەبىرىن
بەستەزوانن ئىمەش زۆردار
ئە ناو شارى كۆشت و بىرىن
خۇيان ئەبىرىن قىر و پەرىچەم
ئىمەش زوان و سەريان ئەبىرىن

2014\3\8

تۆھەموو شتىكى منى

تۆ خونچە بووى
تۆ بوو خچە بووى
وھكوگرىيى دئى من بووى
بۆ ھىچ كەس يىك نە كرايتەوہ
تۆ سوپا بووى
تۆ دەريا بووى
چەندە بەردىيان بۆ تيگرتى
نە شە پۆلت دا نە نە رايتەوہ
تۆ لہ نيؤ دئى
خەمى كۆئى
خەونى قوئى
نە تەواو بوويت نە گە شايتهوہ
تۆ كالا بووى
تۆ ئالا بووى
لە بالا بووى
لە ئاسماندا نە شە كايتەوہ
تۆ جيگا بووى
تۆ ريگا بووى
نە پىت گە يىشم نە برايتەوہ
تۆ ھەتاو بووى
بە تىن و تاو بووى
ئاوا بوويت نە گە رايتەوہ

تۆچرا بووی
 هه ئکرا بووی
 به دهستی برا کوژایتیهوه
 تۆوهک که شتیت
 ههر نه گه شتیت
 نه ده ریای خه م نه خولایتیهوه
 زۆریان لیدای
 جنیویان پیدای
 نه هیج کهس نه پارایتیهوه
 به زله و شهق
 به قسهی رهق
 نه گریایت و نه بورایتیهوه
 تۆیان فرۆشت
 وهک ئیسک و گوشت
 کهس ناوړی لی نه دایتیهوه
 زۆریان لیدای
 بهر جوین درای
 نه ناو خه ئکا شکایتیهوه
 تۆباران بووی
 بۆیاران بووی
 کهمی باریت برایتیهوه
 تۆنزا بووی
 وهک سزا بووی
 ههتا ههتا نه برایتیهوه

تۆندار بووی
وہک ریپوار بووی
نہ گہ یشتی و گہ رایتہ وہ

2014\5\16

نه خوشی

نه‌ی نازداره‌که‌م تاکه یاره‌که‌م
نه‌ی مهره‌می دئه زامداره‌که‌م
نوژدار کراوم وا له سهر جیگام
وهك لیقه‌وماوی که‌وتووی سهر ریگام
زۆردئه ته‌نگه و له پی که‌وتووم
ماوه‌یه‌که‌م من هه‌رگیز نه‌سره و تووم
دئی من هه‌ربه توئه کریتته‌وه
به نیگای چاوت خه‌م نه‌سریتته‌وه
خه‌م بره‌وینم دئه شاد بکه‌م
گشت خه‌مه‌کانم زووبه باد بکه‌م
نه‌ته‌یشت و ده‌ستت نا به‌روومه‌وه
گوتت بوکاتی که‌چاک بوومه‌وه
ترسای خراپ بی بو زامی سه‌ختم
که‌چی خراپتره‌شت کرد به‌ختم
زامیکی ترت دروست کرد گوئم
سوتاندت به‌ختم شکاندت دئه
ئه‌م سه‌برگرتنه له لام زۆر قورسه
له راوه‌ستانی دئه بتسه

2013\12\11

دیدار

مه‌یلت ئاوی ژبیانه دل تینووی عه‌شقی یاریکه
مژده‌ی ئاوه‌دانی یه‌ وایه‌ سهر ریگی‌ی شاریکه
دهم و ده‌ستم به‌سترون ئیتر چۆن وه‌سفی تۆبکه‌م
تۆسه‌یری چاوانم که ئاوینه‌ی چ روخساریکه
ئه‌ ده‌رگای مائت ئه‌ده‌م که ئه‌ ده‌رگای دئمت داوه
هاتووم ئه‌ که‌رکوه‌وه‌ چاوتامه‌زرۆی دیداریکه
یار نازدار و خونچه‌ گوئه‌ بویه‌ وایه‌ دئمه‌ مسته
شهمال په‌ریشانی ده‌کا دیاره‌ ئه‌ و تاوانباریکه

كهركوك دلى كوردستان

كهركوك كچى كوردستانه
هيمای پيکه وه ژيانه
شارى كورد و تورکمانه
شارى عه ره ب و سريانہ
مه شخه ئى باباگورگوره
خاوهن گورزى جه رگبره
تيرورستان و تیکدهران
ليره ناژين حاليان شره
په يمانى مروقايله تى
خوشه ويستی و برايه تى
خه باتيکه تیکه ل بووه
له ريبازى كوردايه تى
بنياتنان و ئاوه دانی
دروشمى كهركوكيه گانی
دهست له دهستی يهك به ئاشتی
ئه چين به ره و كامه رانی
ديموکراتى ئه چه سپينين
دوبه ره کی له بن دينين
ئالای ئازادی هه ل ئه كهين
ئه م جيهانه ئه هه ژينين

2014\5\18

دییوه زمه‌ی نه‌نفال

بیست و هه‌شت سائە خەونی ناخۆش دەبینم
هەر خەونە‌کە‌ی جارانه‌ شه‌وانه‌ خەوم ئە‌تۆرینی
ئە‌ شوینی خوی ئە‌کاته‌ چاوم
دییوه‌زمه‌یه‌که‌ و سواری هە‌ناسە‌م دەبی
خەریکه‌ به‌ره‌ و بیابانی ئە‌بوون
کۆچی زۆره‌ ملیم پی بکا
دەیه‌وی چاوه‌کانم
ئە‌ ناو خڕه‌ به‌رده‌ سپی یه‌که‌ی سە‌رم
ووشک بکات و چیمه‌نتۆی تی بکا
ناو ئە‌ ناشی گە‌رووم ببری
وه‌ک ئاشه‌که‌ی ((خانی ناو))
دەنگی دەستاری ددانە‌کانم
کپ بکا و ئیتر هە‌موو جه‌ستە‌م
شه‌که‌ ت بی و ئاش به‌ تالی لی بکا
ناخ چه‌نده‌ سه‌خته
ئە‌م سات و وه‌خته
جه‌ستە‌م وشکه‌و
رووباری دەماره‌کانی به‌ری لیگیراوه
خروکه‌ سووره‌کانی ووشک ئە‌کرینه‌وه
خروکه‌ سپی یه‌کانی بیچه‌ک و به‌رگرین

نای ئەم جەستە دارزاو
 ھەر وەك نیشتمانی پارچە پارچە
 دەست و پێیەکانم ئە یەك دوورن
 بە دوای یەكدا نایەن
 پەنجەکانم بێ نینۆکن
 توانای خو خوراندنم نی یە
 ئەم خورشتە گرتوومی ھەت بەت دەمکوژی
 ئەم خەونەش خەریکە گیانم
 ئە ناو جەستەم دەمژی
 چاوەکانم پیلووەکانی دەفرن
 وەك پە پوئە یەك
 بە دوای رووناکیدا
 دەگەری و پە ی پینابا
 ئەم ژوورە پرتارماییە
 تەنھا قرچە ی سووتانی
 لاشە ی بیکەسی یە
 بێ قولاب ھە ئاسراو
 بێ کفن بە زیندوویی نیژراو
 بێ دادگا ئە سیدارە دراو
 ژن و پیاو و گەورە و بچوک
 بە تیکە ئی وەك چیشتی مجیور
 ئە یەك قازان کوئینراو
 گۆشتی پیروزی مروقی کوردە
 بە دیاری بە سەگی گلا و دراو

نه ئاههنگه و نه مهحشر
 مندائی ساویه و لهت نهکری
 به چهقوی درندهی بهشهر
 ههراپروه و نهتکی
 ههزمزگهوته قیبلهکهی وهر نهچهرخینن روه و ژوور
 ههرقوتابخانهیه خوینکار و ماموستای تیا نهسوتینن
 نهیکهن به تهنوور
 ههراپریگایه و لا نهدری
 ههراپاخه و نهسوتی
 ههراجوانی یه و نهشیوی
 دهمی گشت بینهریکیش
 تا نهه نهیننی یه نهدرکیننی
 به شیرینی یهك دائهخری
 موسلماننه عهربه به عسی یهکان
 به شوفل و دهبابه و کوپتهرهوه
 به خهردهل و به ژههرهوه
 له جاده و کولان
 له شاخ و دولان
 پۆل پۆل دهركهوتن وهك قهلهپهش
 بهری ئاسمانیان رهش کرد
 رووی شهیتانیاں گهش کرد
 ملی سهدان منارهی مزگهوتیان پهراند
 لاپهرهی ههزاران قورئانیاں دراند
 کردیانه کلینس و دم و پل و پیلایان پی سړی یهوه

تەنھا سۈرەتى ئەنئەلىيان
 كرده ناونیشان
 مەرگی بە كۆمە ئى كوردى پى كرىه وه
 زەویان وەھا سوتماك كرد
 كە نەما هیج دەرفەت و ھەئىك
 بە رېبواریش نەى دەوئرا
 بە ئاسماندا بفریت مەئىك
 ئیتر وەرزی دابرا نە
 هیج ساواىەك مەمكە مژەى ئە دەم نەگرت
 چونكە ئە مەمكى دایكى خوی دابرا
 هیج كور و كچىك ھاوسەر گىریان نەگرت
 چونكە ئە دایك و باوكیان دابرا
 هیج ژنىك سەرى ئە خەنە نەگرت
 ئە و ئە ئاوینە و شانە دابرا
 پایز بووہ میوانىكى درىژ خایان و
 ووشكە سالى تەمەن درىژى
 كرده ناو تورەگەىەك و
 تۆوى كرده ھەرچى خاكى
 بەرا و بە پىیتى ئەم نىشتمانە ھەىە
 هیج بیستانىك خەیار و شوتى نەگرت
 چونكە كورى باخەوان
 ئە تارىكستانى قەلاى نوگرە سەلمانە وه
 سوپیان بووہ بو قازىك خەیار
 دئدار و دئبەرى ئەم نىشتمانە

سەدان فرسەخ ئە يەك دوور بوون

ئە ئاوينەي سيجراوى دئيان

پوخسارى مەرگ ئينيشتووى يەكيان ئەبيني

ئە لايلايەي شەوانەي دايك ما

ئە قوقەي كەئەشيري بەيانيان

ئە ئلاھونەكبەري مەلاي دى

ئە بانگەوازو ھاوارى شوان

گشتى بوو قىژە و شيوەن و گريان

بەلام ھاوارم بە كەس ناگات

نازانم خوم زمانم نى يە

يان گوئي دەور و پشتەم كەرە

چوار دەورم گيراو و تەنھا دەنگى

كوشتن و زەنگى شەرە

ئەم تراژيد يايە ئەم مەرگەساتە

ئەم نەھامەتى و ريگاي ھات و نەھاتە

دئوھ زەمەيەكە و بەرؤكم بەر نادات

ئەم چاوەروانى يە نابريتەوھ

كەي فرىشتەكان دئەوھ

كەي رووناكى دەرنەكەوى

پە پوئەي گيانى من

بە دەوريدا بخوليتەوھ

ئەم خوئي بيابانە

ئەگيانى خوم ئەتەكئەم

ئەبى ئەم خەو و زووراست بېمەوھ

ئىتر لى بەر ھىچ سىبەرىك نامىنمە ۋە
رۈۈ ئەكەمە خۇر ۋ ئەيھىنمە ناخمە ۋە
ئىتر ھەموو شەۋىك
خۇر لى ژوور سەرى خۇم دائەنىم
دېۋە زمەكان ئەرەۋىنمە ۋە
ئەنزال ئەكەمە شىعەرىك
بۈگشت مىندالانى ئەخوئىنمە ۋە

2016\4\20

پووناك و هه تاو

لهم سه ربانه وه بهم چي شته نگاوه
له و ديمه نه يار سه رنجم داوه
جوان دانيشتوه له و خوره تاوه
ئه يكا ته شان ه ئه و زولفه خاوه
چهند جوانه يارم له دواي خوشوشتن
به قزى ته ره وه دى بو دانيشتن
ئه و پايخستوه بو خوى لباديك
بو من جى دىلى له و شوينه ياديك
ئاوينه و شان ه هاورپى زولف و پوو
يه كيان دهست له دهست يه كيان پوو به پوو
منيش حه سره ت كيش هه ر له دووره وه
هه رگيز بوم نى يه بچمه ژووره وه
تال تالى كردوه پرچى په خشانى
پووى دا پوشيوه تاكو سه رشانى
به و خوره تاوه وشك نه بيته وه
وه كو ئاوريشم ئه تروسكيت ه وه
تهر و پاراوه گوناي نال و گهش
هه ركات دهركه وي له ژير زولفى رهش
هه روه كو شه ونم له روخسارى سيو
ئاورنك و گولا و ته رنه كا دوو ليو
به راست و چه پدا قز هه لدا ته وه

بهره و من سهری بهرز بکاته وه
ههر منی بیینی وابه خاموشی
له چکه که ی هه لگرت سهری دا پووشی
منیش هه زئه که م له سای زوئی خاو
شهرم کاو دا یخا و هه ئی بیینی چاو
خستمیه خه یال نیگا گهرمه که ی
هوشی فراندیم خه نده و شهرمه که ی

2016\2\3

بۇ ۋە فرىنە كەم

ھۆھۈ تە نىيا ۋە فرىنە كەم

ھۆھۈ ۋە فرىنە تە نىيا كەم

نە تالانچى .. نە ناپاكي .. نە كەس كوژىت

درىندە كان خويىن خۆرە كان خويىيان مژىت

لە ناو مال و لانكەي خۇتان

لە چوار لاوۋە ھاتن بۇتان

لە شكرى توركى فاشى

بە خۇي و تولە و جاشى

ئىيوھىيان تووشى شەر كىردوۋە

جىھانى دىرەق

گويى خۇي لى كەر كىردوۋە

لە كوشتنى منال

لە سوتانى مال

نازانم بۇچى

خودا تورەيە لە پىكىكى من

كە ئەگەر جارىك بىنۇشم

لە دەر كە وتنى تالىكى زولفى

يارى جوانى رىك پۇشم

كە چى زۇر بى دەنگە

لەم كوشتار وجهنگە

ھاوارم كىرد

لە مافى مروڧ و لە يونىن

تەنھا جارىك بۇبىنىنى
 ئەم كۆمەل كۆڭيە ھەنگاۋ بىنىن
 كەچى ھەموان گۆيىھەكانيان گرتوۋە
 ھەريەك بە جورىك دەستكەوتى خۇي ۋەرگرتوۋە
 ويژدانى خۇي پى فرۇشتوۋە
 ھۆعەفرىنە ئازاكەم
 خويىن لە جەستەت دى
 گىر لە جەستەم بەر ئەبى
 لە گشت جى
 لە ناۋبازار ۋ كۆلان
 لاشەي ژن ۋ منالان
 قىژەي مندال ۋ زرمەي بۇمبا
 تىكەل ئەبن لە ھەر كۆيىھەك با
 من شىن ئەگىرم ئەم بەھارە
 دىم گۇشراۋە ۋ پىر ئازارە
 ئەمسال بەھارم ۋا بى بارانە
 گولائەي سوورم خويىنى يارانە
 بە ۋ حالە شەۋە
 لە شكرى تورك توقيوۋە
 تا بىنا قاقاي لە تاۋان چەقيوۋە
 شەرپان پىر ئازايە ۋ قارەمانە
 را ناۋەستى
 را ناۋەستى
 ئەۋ پىشەنگى بەرخودانە

ئاگرى ئەم نەورۇزە
كە مەشخە ئىكى پىرۇزە
ئەكاتە دۆزەخى توركان
وەك تورەيى شاخى گېركان
شەرى دىوار بە دىوار
شەرى بن بەرد بە بن بەرد
بە دوژمنى دائەدەن
ھەزاران وانە و پەند
تۆلەي خويىنى مندالى بى تاوان
تۆلەي كوشتنى دايكان و باوان
تۆلەي دارزەيتونەكان
تۆلەي كانى و ئاوەكان
تۆلەي دىوارى پووخاۋ
تۆلەي مالى تالان كراۋ
تۆلەي ئەتكى ئابېر و ناموس
تۆلەي مافى چارەنوس
كورد خاكى خۇي جى ناهىلى
دەست بەردارى نابى
دوژمنى تىيا ناهىلى
دەست لە عەفرىن ھە ئناگرىن
تا مافى خۇمان وەر ئەگرىن

2018\3\19

پياويك له ئاو

تۆكە له ئاو خولقاوى
خۆت بووى به ئاو
به خەسلەتت پياو بووى
پياويكى ئاو بووى
روون و ساز و پاك بووى
بيگەرد هەرۆهك تيشكى خۆرى پووناك بووى
تۆسەرەتا دۆپيەك بووى
هەرته نها و خۆت بوويت
دەبوويتە شەونەم
رېجانە و گۆت پېدەگە ياند
له زەويه وه هەلدەفریت
له ئاسمان ئەگيرسايته وه
تير سه يري
شاخ و دەشت و هەردى
كوردستانت دەکرد
له هەر كوى پيويست بوایه
له ویدا خۆت دەباراند
له زۆژه لات
له باكوور
له پۇژاوا
له باشوور

لە ھەر کوی گۆی کوردەواری
تینووی بوایە
دەباریت و دەتژیانەوہ
ھەر زوو دەچووی بە پیریانەوہ
مامە گیان
تۆژیان بووی
بۆ دار گۆیزەکانی ھەورامان
بۆ ھەنارەکانی بایسان
بۆ گەنم و جووی دەشتەکانی گەرمیان
بۆ سپیندارەکانی کونە مشکێ و ئەئوہتان
بۆ زەیتونەکانی رۆژئاوا و ئەفرین
بۆ ھەئۆ بەرزە فرەکانی قەندیل
چونکە پیویست بووی
بۆ تینوانی ئازادی
تا رۆژ بە رۆژ
سال لە دوای سال
ھەر زۆرتر ئەبووی
تا چە پکە گۆئە کەت داھینا
خستتە ناو لەپ
کردتە ھیما
بۆ خەباتی ئەم نیشتمانە
لە راست و چەپ
بووی بە گۆل
بووی بە رۆوبار

ھەمومانت فيرى مەلەوانى كوردايەتى كرد
 تىكەل بە جەستەى ھەمووان بووى
 چويته خوئىنمان
 تا لە خانەى دلمان
 گىرسايتەوھ
 ھەموومان يەك دل و يەك ھەناسە
 يەك گيان و يەك بۆن و بەراو
 مامە گيان
 ئەى پياوھ ئاوھكە
 تۆئە و ئاوھ بەھيزە بووى
 بە سەر گرد و بەرزايىبەكان سەرکەوتى
 كۆلت نەدا و نەسرەوتى
 تا گەيشتتتتە سەر لوئكەى شاخ
 ھەر بەرە و ھەوراز پوئىشتى
 نەوھستاي و ماندوو نەبووى
 تا لە سەر كورسى كۆمار دانىشتى
 ئاخ سەد مخابن
 ھەندى ھاورى
 بيوھفا بوون
 جيبان ھيشتى
 كورسى كۆمار گووتى
 من ئەم پياوھم خۆش دەوى
 ئەو منى بەرزراگرتووه
 ئەو لەمن بەرزترە

خۆی داگرتووہ
 مامہ گیان
 ئەہی پیاوہ ئاوہکە
 دنییا بە
 ھەر کەس نەبی
 بە تەنھاش بەم
 ھەر ئە سەر ئەو رێچکە یە دەپۆم
 تۆ درت بە بەردە زەبە لاجەکانی دا
 رێگات کردوہ
 تۆ دێک و تە ئەزیە کانت تورھە ئادا
 بو ژیان... بو ئازادی... بو شکۆمەندی
 جیگات کردوہ
 ئیستا رێپەرہوہ ئاویکی پوونہ
 تیشکی ئازادی کورد بوونہ
 دە یگرمە بەر
 بی بە رامبەر
 چونکە رێگای راستی ژیانہ
 رێگای خەبات و تیکۆشانہ
 قوتا بخانہی گیانی گیانی یە
 ھەر ئەو یەکییتی نیشتمانی یە
 منیش دە یلیم و میژووش دە یلی
 ھەر چوار پارچە ی کوردستانم
 گەواھی دەرن و دە ئین بە ئی
 ئەم کە ئە پیاوہ

خه سه ته كانی
خه سه تی ئاوه
سه رچاوهی ژیا نه
باوکی پیشمه رگه و
مامی گه وره ی کوردستانه

2018\4\12

پیشمه‌رگه و شاخ

پیشمه‌رگه : من پیشمه‌رگه‌ی کوردستانم

له سه‌نگه‌ردام پاسه‌وانم

تا دلبه‌رم ئاسوده بیټ

فیدانه‌که‌م سه‌رو گیانم

دلبه‌ر: -ئه‌ی دلدارم ئه‌ی پیشمه‌رگه

کئ یه‌ وینه‌ی تۆ به‌ جه‌رگه

عه‌شقی تۆیه‌ سووتاندووومی

له‌ دووری تۆ ناگرم به‌رگه

پیشمه‌رگه : -ئه‌ی دلبه‌رم ئه‌ی شوپه‌ژن

له‌ تۆ جوانه‌ بائا و به‌ژن

ناهیلم دوژمن دیلتان کا

مه‌گه‌ر له‌ پیشدا به‌مکوژن

دلبه‌ر: -ئه‌ی پیشمه‌رگه ئه‌ی دلدارم

بو‌عه‌شقی تۆیه‌ بی‌ چارم

گیانی منت به‌ قوربان بی‌

تۆی تاجی سه‌رو سه‌ردارم

پیشمه‌رگه : -ئه‌ی دلبه‌رم یاری چاکم

من له‌ دوژمن زۆر بی‌ باکم

تۆ و نیشتمان یاری منن

تۆی گوئی پیروزی خاکم

2015\2\10

شەھیدانى قەلەم (پېشكەشە بەشەھیدانى قەلەم)

ھەر كە دارىك ئەبىر نەوہ
دارستانىك تورە نەكەن
بەرد و تاویر نەبنە ھاوړى
زامى جەنگەل ساریژ نەكەن
ھەر كە مۆمىك ئەكوژىننەوہ
ئەستىرە و مانگ نەبنە ھاوړى
پووناكى خۆردائەگرن و
ئەم دنيايە رەنگ رېژ نەكەن
كە ئاوازيك كپ نەكەنەوہ
عود و كەما نچە و تار و شمشال
دەستى يەك ئەگرن و ئەرۇن
سەردانى سەد مەقام بېژ نەكەن
كە عاشقىك دىل و كۆت نەكەن
چى كچ و كورى عاشق ھەيە
گوئى سوور لەياخە ئەدەن
خاوەن زىندانى كاس و گىژ نەكەن
كە رۇشنىرىك ئەرفىنن
نوكى خامەيەك ئەگەر نەشكىنن
كتىبەكان نەبنە شوړش
كورسى دەسەلات لىژ نەكەن

2016\8\14

نەزر

من ئیستاکەش بیرم ماوه
نازانم تۆبە بیرت دی
شەویک خەونت پێوه دیبووم
سبە ی گوتت
دەبی بتبینم دەست بە جی
کە هاتی زۆر شپرزە بووی
دیاربوو کەوا زۆر گریا بووی
دەترسای زۆر ئە خەونە کەت
پینج دینارت نەزرکرد بۆم
کە خویندکاریکی هەژار بووم
پینج دینارە کەت دا بە خۆم
ئیستا پیشمەرگەم
ئە گەرانهووم بۆ سەر ئەم نەرکەم
پیش مائاواویی تۆگە ئی گریای
ترسیکی نامۆ ئە ناو دئی دای
بۆ سەلامەتیم نەزرت کرد ماچی
دنیات کردم کاتی هاتمەوه
سویندت بە خوا بیرت ناچی

2016\9\9

ماچ

دەم دەم دەسوتتېم كەم ئەكەم وەكو مۆم
ھەرۈەك ژوورېكى بچوكى پىر سۆم
گەرچى پىربووم و تۆھەر نەھاتى
تا دوا ھەناسەم چاۋەرۋانى تۆم
كاتى كەسپك دى و ئە دەرگام ئەدا
بە دئە خورپەۋە بۆ دەرگا ئەرۆم
ئەترسەم بېيىت و لا نەدەى برۆى
زوو ئەيكەمەۋە من بە دەستى خۆم
دە ۋەرە قىبىلەكەم كزەى جەرگەكەم
پېش ئەۋەى بمرم ئە دنيا برۆم
بۆنت ھەئەمژم دوو لىۋوت بمرژم
تاۋىك دانىشىن تەنھا خۆت و خۆم
عەشقى تۆبۆ من بوون و ژيانە
ماچى لىۋى تۆ خۆراكە ئە يخۆم
كە تۆلەم دنيا تىر ماچم بکەى
دۆزەخىش وەكو بەھەشت واىە بۆم

2016\9\9

سەرکردەى گەل

ئەبى سەرکردەى گەل بە توانا بى
لە بردنە رېوھى ولات زانا بى
بۆگشت جەماوەر وەكويەك چا بى
دەبىت خزمەتكارخاك و ئالا بى
ئەگەر وانە بى بە دئمان نابى
ئەبى سەرکردە پېشبینى ھەبى
بزانى چى بووھ و دواتر چ دەبى
ترسى لادانى كورسيەكەى ئەبى
بپروا بۆ خزمەت گەل بە پيوھ بى
ئەگەر وانەبى با گيرۆدە بى
ئەبى سەرکردە زۆر خوراگر بى
بۆگيانى دوژمن بليسه و گر بى
دلى بۆ سۆزى گە ئەكەى پر بى
بۆ ناشتى ميللەت وەك كاسەى پر بى
ئەگەر وانەبى باحالى شربى
ئەبى سەرکردە ئامانجى دوور بى
دەسەلاتى خویشى ناو ھىلى سووربى
خواريش ببىنى ئەك ھەر ئە ژوور بى
لە بەردەم داواى گە لا مەجبوور بى
ئەگەر وانە بى تەختى خاپوور بى
ئەبى سەرکردە بە تىن وجوش بى
راويژى زۆر بى و بە بىر وھوش بى

گەل بکریتته وه نهك گەل فرۆش بی
 پارهی گەل نهبا له عهیش و نوّش بی
 نهگەر وانه بی دهك فه رامۆش بی
 نه بی سه رکرده نیازی چاک بی
 دلی گه وره بی و چاوی رووناك بی
 رابوردووی وهکو تیشکی خۆر پاک بی
 له چاوی دوژمن ئازا و سامناك بی
 نهگەر وانه بی با له ژیرخاک بی
 نه بی سه رکرده رازی بکا گەل
 شپرزه نه بی و نه کا په له په ل
 هاته پیشه وه له دهست نه دا هه ل
 وهك هه ئوو پلنگ بچیتته سه رکه ل
 نهگەر وانه بی بروا و ببی وه ل
 نه بی سه رکرده خاوه ن هونه ر بی
 دوژمن بناسی و ئاشتی په روه ر بی
 هه ر وهکو چه تر بو گەل سیبه ر بی
 بو پیشخستنی گەل کۆل نه ده ر بی
 نهگەر وانه بی بادهر به ده ر بی
 نه بی سه رکرده به بی جیاوازی
 گەل بلاوینی و بیانکات رازی
 به چاره نوسی گەل نه کات وازی
 هه تا پیکه وه بکیشین نازی
 نهگەر وانه بی نایکه یین پیشوازی

2016\12\7

شەوی یە ئادا

چ شەویکی تاربان مەهتاب بی کەوا شەوی یە ئادایە
ئەووی دئی من خۆش دەکات کە دئبەرم ئەگە ئادایە
ئە ناو پرچی بە دەوری مل کە درێژم کردووە دەستم
پەخشە زوئف و پەرچە مەکە ی بە سەر شانم بۆیە مەستم
دەستە کە ی دیم زۆر بە خۆشی گرتوو یە نوکی پینوسم
من ئە نیگای چا و برۆی دەبی وەسفی مانگ بنوسم
شە و تەمەنی خۆی ئە سەبری من و زوئفی ئە و کۆپی کرد
ئە ناخیردا شە و تیکشکا خۆر هە لات و ئە و کۆچی کرد
سەبەرم وەکوو زوئفی یارە چرکە کانی ئە تە ئادایە
جیگای من ژیر سایە ی زوئفە جیگای یاریش ئە دئادایە

2016\12\20

شەھىد

تۈرۈشتى
بەجىت ھېشتىن
ئوغرت خىر بى * ئوغرت خىر بى
نەرىتى شۇرشى ئىمە واىە
كە دوژمن ھات
زوو پېشى دەگرى
ھەر كەسى نازايە و شىر بى
تۈ شىر بووى
نەك ھەر بۇ بابا و داىە بووى
تۈ پارىزەرى وولات بووى
ئەى شەھىد
ئەى پېشمەرگەى گىان فىدا
تۈ بۇ گشتمان ساىە بووى
تۈ ئارامى شارىك بووى
بۇخەوى مندا
وەك لاىلاىە بووى
تۈ لەش سووك بووى
تۈ ئىسك سووك بووى
خۇشە وىستى كوردستان و
مە شخە ئى شارى كەركوك بووى
لە بەھادا زۇر گران بووى
بۇ مروقاىەتى

تۆ سەر مایه بووی
که ئیوه که وتنه ری
ئیمه ش دواتان که وتین
ئیمه ش له وی بووین
بو بهردهم لافاویکی رهش
بووینه له مپهر
تفه نگمان گرته دست و
فیشه کدا نمان بهسته که مهر
له تاریکی شه ودا
له شیرینی خه ودا
هه ستاین و هاتینه دهر
خۆت ئاسایی
زۆر به خیرایی
له بهردهم دوژمنیکی تاریک په رست
چوینه سه نگهر
به لام چی بکه م که گیانه کا نمان
له ناو قه فه سی سینه ی جیا جیان
هه ندیکیان برسین
هه ندیکیان به رزه فرن
هه میشه مه یلی ئازادی ده که ن
عاشقی سورانه وهی
سهر لوتکه ی چیان
تۆرؤیشتی و هه ئفریت
نرخه ئازادی هه رچه ند گران بوو

لای تۆ ھەرزان بوو
 بە گیانی خۆت
 بۆ ئیئمە کریت
 ئە مەرۆ ئە و رۆژەییە
 ویستم ھەستم
 چی بۆ یە خەیی تۆ ئەشی
 تا بیکەمە دیاری دەستم
 بە گوئەم گۆوت بەرەو باخچەت دێم
 دەستم بگرە و ببە ھاوڕێم
 ئە تکەمە دیاری بۆ یە خەیی
 ئە و شەھیدەیی ھەرچەندە نامناسی و
 نازانی کییم
 گۆتی نە کەیی شەرمەزارم
 من ئە بۆنا سنوردارم
 شەھید بۆنی بە سەر
 ھەموو کوردستانا پەخشە
 تۆ مەخە ئە تی
 بە پەرەیی ناسکم
 کە خاوەنی رەنگ و نەخشە
 چۆمە لای پە پوولە
 گۆتم حەز دەکەم
 تۆ ھێندە ناسک و پاکیی
 تۆ بۆ یە خەیی شەھید
 زۆر شیاو و زۆر چاکیی

په پووله گوتی بمبوره برا
من که نه سوتیم به تیشکی چرا
من ناتوانم بگرم بهرگه
نه تیشکی شه هیدی پیشمه رگه
که دره وشاوهی ناو نه ستیره کانه
نه و هیئنده بهرزو پیروزو جوانه
نیستا نه لای خوی گه وره میوانه
شه هید گوتی
نه زانی چون نه گه یته لام
گوتم نه زانم
دهبی هه ر به ریگاکه ی تو دابیم

نه یه کی شوباتی 2017

نه فیستیوالی شیعری وه فایه ک بو شه هیدان خویندرایه وه

دەرفەت

گیانە بە بیرم دی
هیندە خوشم دەویستی
هەمیشە بیر و هۆش و دڵم لات بوو
رۆحم وەك پەروانە ئە دەوری بالات بوو
بە تاسەووە و پەرچە زەووە مەراقم بوو
بە شینەیی و بە تەنهایی بتبینم
تەنھا جارێك بەخت و دەرفەت
ئە دەرگایان دام
خۆم و خۆت و نینگاکانمان
بزه و خەندە و قسەى ناخمان
كەس ئەوئ ئەبوو
ئە عەشق زیاتر هیچم پئ ئەبوو
عەشقی دیرین بوو
دەرفەتی زیرین بوو
هەرچەندم کرد هەر حە پەسام
نازانم شەرم بوو یاخود ترسام
ئەوێ و یستم پیتی بلیم
ئە گەر و مەدا گیری خوارد
كات بە خیرایی خۆی تیپەرانند

هەر به ئاسانی ئەم دەرفەتەم ئە دەست چوو
ئەمە یەكەم و دوا دەرفەت بوو
ئێستا هەموو شەوی
بە خەيالی خۆم
ئە ناخەم دەرنەكەم ئەم خەفەتە
دیمەوه ناو ئەم دەرفەتە
باس دەكەم بۆت دەرد و حالی خۆم
ئە هەمان جیگا
ناخی خۆمت پی دەئیم
ئیتز به دئی خۆم
تیر ماچت ئەكەم
ئەبیته تاكه گولی خۆم
پرچه خاوهكەت
ئە ناو په نجهكانم دەئالوزکین
كه سیك نایات تا پرسی
ئەم دووانه کین

2013\3\25

من و سەرۆك

پۆستەكەى تۆۋ
سەنگەرەكەى من
دوو ئاراستەى جياوازن سەرۆكەم
تۆلە جياتى پىشتم بگىرى
دېيىت و دەگىرى بەرۆكەم
كەباب و پىلاۋى ناو كۆشكى تۆ
وەك بېيژنگ و ئاو
بۆ دەم و پىلى من ناشى
لە خانوۋى كرى و رووخواودا
من ھەر چاۋەرپى نىسك و نۆكەم
تا من دوژمىنىكى ئەم خاكە ئە كۆژم
تۆ دۆستە كانم قىر ئەكەى
بەرژەۋەندى من لە كوئىدايە
لەم ھاۋكېشە قورسە
من توشى شۆكەم
پەى نابەم دەرمانى بۆ دەردەكەم
خۆم خاۋەنى سەر و پى و كەۋلى خۆم بەم
رېم بدە با خۆم بگىرم لە سەرپى
خۆم خۆم بخورىنم بە نىنۆكەم
ئەو بارە خەمانەى كە بۆ من دىن

تۆكرى باريان وهرنه گرى
 تۆ خه زنه كه يشت له زيړه
 منيش خاوهنى چهند خه ميكي لوكم
 زور كورى تاقانه كان شه هيد بوو
 تۆ زه ماوه ند بو كوره كان نه كهى
 من وا و جاخم كویره وه بوو
 چى بكه م پير بووم ئيتز نه زوكم
 تۆ پيريكي دئره شى قتر سپى
 من گه نجىكي دئسپى وريش سپى
 تۆ له كوشكى فراوان پياسه ده كهى
 من له سه رما هه ل نه له رزى چوكم
 تۆ له باوه شى دوژمن
 وهك مندا ئيكي ساوا ديارى
 من له خه باتى نه پساوه مدا
 خاوهنى دريژترين چيروكم
 خزم و كه سه كانى چوار ده ورت
 دوش داماون به دهسته وه
 منيش له كارى تۆ زور سل نه كه م
 هه له تى مه گه وا مه زانه ترسنوكم
 هه ر ده رگام لى دا بخه يت
 يان رى بگرى و نه هيلى بيم
 هه ر هه نكاو ده نييم و واز ناهينم
 هه ر چه ند كه ركوكيم به لام خه لكى دهوكم

2016\6\16_ تاسلوجه

يار و كهركوك

گه رتۆي تيانه بي باخي گولان به من چي
گه ركهركوكيش نه بي كوردستان به من چي
ههردوو پيكه وه يار و هه واري منن
گه ر نه ئيوه دابريم ئيتريان به من چي
شه ونه مي گونات عه تره بو روحي رهوان
بي كاني ئيوت ناوي زيان به من چي
نيگاي چاوت نه مخاته نيو دنياي خه يال
بي مانگي روخساري تو ئاسمان به من چي
تاجي شاهي نه سه ركه و بي بو سه رقه لا
نالاي خو م نه بي پايته خته كان به من چي
نه م خا كه پيروزه تو پيي له سه ر دانيي
نه يخه نه سه ر برينم ده رمان به من چي

خەمەكەى من

خەمەكەى من پىرى نىه
هەرگىز دئى من پىر نابى
تەنيا خەمىك كە من هەمە
دەستم ئە بالات گىر نابى
خەمى دوورى كەسم نى يە
با خە ئكى شار بە جىم بىلن
چاوه كانم كەس نابىنن
بە دواى پوخسارى تۆ وىلن

باوشین

لەم گەرمینە
منی عاشق یاخی بوو بووم
حەزم بە هیچ دیداریک نەبوو
منی رۆژ پەرست
هەلاتوویەک بووم
پەناھەندە بووم
لای ولاتی گشت سیبەریک
وەرنەدەگیرام
منی خاک پەرست
بیزار بووم
هەلات بووم لە دەست رەشەبا
خول و تەپ و تۆز
هەمیشە سەنگەرم لێدەگریت
بۆ کوشتنەم سێرەم لێ دەگریت
بە تۆز و خۆلی گەردارەو
زوو زوو ئەبیبیکام
هەمیشە لە جەنگیکی دوورمەودا بووم
لە نیوانی دوو بەرداشا
ئای چی جەنگیکی سەختە
منی عاشق
یاخی بوو بووم
لە خۆر و زەوی

چاوه پروان بووم
تاریک دابی
ئای تاریکی حەزم ئیت بوو
دئم شاد ئەکە ی نه ختە نه ختە
پایز مژدە یه
وەک چاک بونە وە ی دایک ئە نه خوشی
وەک هاتنە وە ی یار ئە پاش دابران
وەک ئە دایک بوونی یه کە م مندال
پایز باوە شینە
بو پیشمەرگه
بو کریکار
بو ریوار
پاش ئارەقە کردن
ئە بەرگە رمای
تاقەت پروکینی بیابانی چۆل
بی خانوو
بی رەشمال
کە مروفتیاییدا سەرگەردانە
ئە کە ناری مەرگه
هەتا بلیی بەد بە ختە
پایز ریواریکی ئیسک سوکە
دەسە لاتیکى فریاد رەسە
جی بە پیش خوی چۆل ئە کات
خوی درەنگ دی و زوو ئە پروا

پادشایه کی میهره بانه
 به لام دوور له عهرش و کورسی و ته خته
 پاییز خه م رهوینه
 شادی هیینه
 به کزه ی ساردی
 گه لا خه ماویه کان نه وه ریئی
 هه ر وهك فرمیسکیکی بی دهنگ
 دئی پره په ژاره نه لایوینی
 خالی نه کاته وه له خه م
 من به م بارانه و فرمیسکه
 نومیدم هه یه
 پاییز پاک که ره وه ی گیانی
 مروژ و دار و دره خته
 گونا هه کانی نیمه نه شواته وه
 وهك چون گه لا کان نه وه ریئی
 خه مه کانی نیمه شهن نه کا
 نه یادات به ده می باوه
 نارامی نه کاته به رهه م
 بو پاراستنی ژیان
 نه یکات به گه رووی عاشق
 پیشمه رگه و هه ژاران
 پاییز ده رمانی وه خته
 پاش زیز بوونی من له شار
 نه م نیواره یه

من داوهتی پایزم
بۆ پیاسه یه کی ناو شار
پایز ناشتی کردمه وه
ئه گه پیم به ناو کوچه و بازار
ئه سه رقه لا
ئه سه رپردی چه می خاسه
خه مه کانم ئه وه رینم
ئه گه ل وه رینی گه لا ماندوه کان
خالی ئه که م
دله ی پر ئه خه م واس واسه
بویه ده ئیم
به خیربی پایز
به خیربی پایز
ده روزه ی ژیانیکی نوی
ده روزه ی باران و سه رما
پر ئه به فر و شه خته

2015\9\19_ ئه سه رقه لای که رکه ک خویندرا یه وه

شەرى داعش

وهرن شوين پيى من هه لگرن
وهرن دەى وهرن ئيوهش دوام كهون
من وا نه چم
بو پرسه‌ى ويزدانىكى مردوو
خوى پيش مردن
لافيته يه‌كى به ناوى خوا و پينغه مبه‌ره‌وه نوسيووه
گيانى سه‌دان بى تاوانى پياهه ئواسيووه
وهرن نه‌م پرسه‌يه تازه‌يه
وهرن له‌م پرسه‌يه‌دا
له‌جياتى له‌خوتان بدن
ده‌بى پي‌كه‌وه مردوه‌كه بكوتين
وهرن ته‌مasha كه‌ن
نه‌و ويزدانه كه مرد
دارستانىكى سوتاند
ته‌ر و وشكى تيدا به‌قه‌ره برووت كرا
هه‌رچى ديمه‌نى جوانى خواهه‌يه
نابوت كرا نابوت كرا
له‌ ده‌ولته‌تى كه‌نيزه‌ك و تالانى
كه‌ر بگه‌رپى كوچه و كوئانى
نه زه‌رده‌خه‌نه نه‌روى
نه‌چه‌كه‌ره نه‌كات گورانى

زهوی کرده خاشاک و
 ئاسمانیشی ره‌شپۆش کرد
 بارانی مهرگی ئی ئه‌باری
 بانه‌کانی کۆچ پیکرد و
 بی بانه‌کانی له‌بازاری کرده کوتان
 دای به‌چه‌ند دۆلاری
 دای به‌چه‌ند دۆلاری
 وهرن دوام کهون
 دیویک له‌و دیوو چیاپیه
 لیکی ژه‌هراوی و شمشیری داخکراوی
 به‌گهردنی نازدارانه‌وه ئه‌چزی
 ده‌خیله‌ی خه‌ونی مندالان ئه‌شکینی
 ورده‌خه‌ونه‌کانیان ئه‌دزی
 ئه‌و عاشق نی یه
 گول داگیر ئه‌کا
 ئه‌و دلداری نی یه
 کچی جوان زنجیر ئه‌کا
 ئه‌و قه‌ناره‌ له‌ملی
 ژنی ماندوو پیر ئه‌کا
 ئه‌و دوگمه‌ی سوخمه‌ی
 کچان ئه‌پسینی
 بونی سیوی باخ ئه‌کات
 ئه‌و پینوس ئه‌کا به‌چاوی شاعیر و
 ده‌ستی هونه‌ر داخ ئه‌کات

ئەوزە خېرەى ئاواتى
 گەورە و بچوك ئەدزى
 ئەو دوو پىشكى روو زەردە
 بە پە نجهى ژن و مندائەوہ ئە چزى
 ئە بەر چاوى باوك و دايكا
 دامانى كراسى كچيان دريووہ
 ھەر ئە بەر چاوى برايه كدا
 خوشكيايان ئە يە كدى كرىووہ
 ئەوى شىخادى ئە خاچ ئە درى
 يونس پيغەمبەر ئە سوتينن
 تا ئە گوناھ پاك ببەنەوہ
 عيسا ئە دەريادا ئە خنكينن
 وەرن ئە گە ئما و پيەم بليين
 ئەم دەوئەتە عاجباتى يە
 چيتر ماوہ بينوسمەوہ
 ھەستە كانم ئە كار وەستان
 پە نجهم وشك بوو بە پيئوسمەوہ
 وەرن ئە گە ئما وەرن دوام كەون
 ئە و ترسنوكە بويە چە قوۋى تيژ
 ئە نيتتە مى پياوى ديل كراو
 ئە و ئە ناوى پيشمەرگە ھە ئدى
 وەك جنوكەى بيسمىلكراو

پیشمه‌رگه

دارشین بی
یان سه‌وز بی
وهك يهك وايه
چونكه گه لا و لق و قه‌دی
هه‌رپوه و پوژه و
بوئاسمان نه‌چی
كوردی ولات پاریز
پیشمه‌رگه بی
یان گه‌ریلا بی
وهك يهك وايه
چونكه هه‌نگاوه‌کانی
به‌ره و نوتکه‌ی سه‌رکه‌وتن و
به‌رخودان نه‌چی

بینایی

یاخوا نازیزم نه رۆی جیم بیلی
بینایی دیدم بخه یته لیلی
دونیا م به بی تو تاریکه شه وه
چیتر هه لئایات خور له و که ژه وه
بریار بوو هه ردووک یه ک ریگا بگرین
پیکه وه بژین .. پیکه وه بمرین
نابی هیج هه زمان له ته نهایی بی
نابی هیج مه یلمان له جودایی بی
ئه بی عه شتمان پر شه یدایی بی
ئه بی پیشه مان به وه فایی بی

بۇ كۆچى مام

مالئاوا ئازىزىيە كەم ياخوئا ئوغرت خىر بى
ياخوئا جىنشىنە كەت ئازاد و ئازا و شىر بى
نە خەم بەرھەمى ھەيە و نە جەسرە تىش شىن ئەبى
بە وانە و پەندەكانت يەككىتى بەرىن ئەبى
خەم و خەفەتى كۆچت تۆمان بىر ناباتەو
كەسىك وە فادارتە ئە رىت باناداتەو
تەزىجە كەت رىيازە گۆچانە كەت تىن و تاو
جامانە كەت شكۆيە و چاويلكە كەت خۆرەتاو
بزه و خەندە كەت بە ھەرن نىگكانت داھاتوون
لىوھ شىرىنە كەت بە ووشەى جوان راھاتوون
ئىستا دوا كۆچت ئەكەى تەنيا ماوين وەك ھە تىوو
تۆ ئاوات و ھىوا بووى بۇگە لىكى خىر نە دىوو

پشوو

له نیوان به ئی و نه خیر
تاویک دانیشین به خیر
تۆزی پشوو به یینه وه
خۆمان باش ریکه یینه وه
نه وسا یهک دل و یهک دهس
گشتمان ببین به یهک کهس
عهرب و فارس و تورک
بو گیانیان نه بیینه درک
سل ناکه یین له هیچ کهسی
که له ریمان نه وهستی
بۆ دهوئته و ئازادی
به دئیکی پر له شادی
دورژمن به چوکا نه دهین
ئالاکه مان سهر نه خه یین

پياسه يهك بۇ بەنداوى شيرين

رۇژىكى ھەتاو من دەرچووم ئە ما
بە دلى پر عەشق و مېشكى پر خەيال
بۇ شەوق و زەوقى تىر بىكەم پياسە
ئە ھەواى پاكا بىدەم ھەناسە
ئە و دىووى شىوى بەنداوى شيرين
بىنىم چەند شوخى ناسك و خوین شيرين
بە جلى زەرد و سوور سەوز و پەمەيى
چىژى قاقاقيان بە دئم ئەگەيى
بە راست و چە پىدا سەوزى و قەرسىلە
خىر ئەكەنەو گۆنە كىويە
زۆر جوانە كە گۆل بۇ گۆل ئەگەرى
گۆرانى بلى و جار جار ھە ئپەرى

که رکوکه که م

شاری که رکه کم کپه
به وینهی گورستان نه چی
مه یخانه کان داخراون
خه ئک به وینهی مه ستان نه چی
رهنگ زهره و خه مگیناویه
ریک نیوهی شار تازیه باره
نیوه کهی تر حه په ساوه
عزرائیلی نیوه دیاره
نه مرو که رکوکم خه مباره
هر وهک چوئه وانی دیاره
نه یما رهنگینی و سه نگینی
ره شپوشه نه و تازیه باره
خول بارینه به سهر سهریا
نالانه ماوه نه به ریا
خاوهن مال دهرکراوه
تینا پهری به گوزهریا

دۇراو

من نيم ئيۈەن وا دۇراون
نەما جەيا لىي شۇراون
سەرگىردەنەن ھەر سەرئىشەن
زۇرنەزان و پىر ئە كىشەن
ئەوہ ئيۈەن شەرمەزارن
خەئكى لىتەن زۇر بىزارن
خەئك بى مووچە برسى ورووتن
وہكوو زىندووى ناو تابووتن

گله یی پیشمه رگه

ئه فسه ریکم ناو پیشمه رگه
له پووی دوژمن گرتم به رگه
سه رکرده ی گیل ریسوای کردم
مندالیشم جوانه مه رگه

سائیک خه بات به نهینی
واز له ژینی خوت بهینی
خویندن و یار و دایک و برا
هر هه مویان نه دورینی

پاشتر بوومه پیشمه رگه ی شاخ
بو دووری یار سه د ناخ و داخ
دایک و برا و هاوړیکانم
ناگر بوون پوچونه ناو ناخ

تا ئیستاش نه حه وامه وه
به دوا ی ئیوه خولامه وه
هینده خویرین له بهرچاوم
بی شهرفن به لامه وه

ئه وهی وهک من پیشمه رگه یه
یه کجار زور گله یی هه یه
پاش دوو سه د هه زار قه رزاری

یهك هه زارم سه رمایه یه

ئیهون که دهسه لاتدارن
هوی خرا پی لادی و شارن
که نازانن خزمهت بکهن
به سه رسانی خه ئکا بارن

بیرتان لای گومرک و نهوته
ناما نجیکی گه لی چهوته
گه نده ئیتان له بیر ناچی
بو نه وهتان پاشه کهوته

حوکمهت هیئنده هیج و پوچه
چل رۆژ جاریک ئه دا موچه
له راستیدا چاره کیکه
ئه یکاته سه رباس و نوچه

دهک له م دنیا خه جالتهت بن
دهک رورهشی قیامهت بن
هیج و پوچن پیلای پیین
به نه فرهتی خوا و میلهت بن

من گه ردنتان نازا ناکه م
به قسهتان برپوا ناکه م

نەبىننى دەم و چاوتان
نە خۇاى گەورە داوا نەكەم

دواى خەباتى دەيان سائە
خستمانتانه ناو نەم حالە
حەيا و شكۆمان نە دەستدا
سك و گىرفانمان بە تائە

نەزانى، بو خۆت ناناسى؟
وا دىيىتە ناو كارى سياسى
شار و مىلەتتىكت فەوتان
بو ناچى خۆت هە ئىبواسى

نەوھى ئىيستا سەرکردەيە
كە حوكمى بە دەستەوھىيە
برۆن وەل بن ملتان شوركەن
سياسەت فەنە نەك گەمەيە

كورد نەبى پۆژى سەرکەوئ
خۆرى ئازادى دەرکەوئ
گۆرەكەشتان دادگايى كا
سزاي زۆريشتان بەرکەوئ

دوای تو

زۆر ئه ترسم كانى و ئاوى
گونده كه م بى به زه نكاو
نه مراوى تيا بگرى ئارام
نه كه س ئى بخواته وه ئاو
زۆر ده ترسم من له دوای تو
رېگا پر درك و هه ئدېرى
كام پردى په يوه ندى تونده
بروخيت و سه ره و ژىرى
زۆر ئه ترسم رېگای شارم
پر له دزو پر جهرده بى
بو دیتنه وهى كلیلى چار
ئيشمان هه ر بگره و بهرده بى

ماچ و موچه

چەند دئەم شكا هەر هاتەم هەتا ئيسكى پيەم شكا
نرخى ماچەكەت سەد جنيو بوو كە شەرمت ئيەم شكا
كۆنەم خەمى گيرفانەم نيبه بى موچه و داهاتين
حەزم هەرئە راستى يە وا ئە سەر درۆ راهاتين
تۆنەبى دەمرم بەم قەيرانەو وە وا من دامام
ئيسنا دەزانى بوچى كە سەرت ئە مندا مام
رۆزگار گەورەى كردم چاوم نابيني بى چاويلكە
من پيرى پر هونەر و حوكمەت ساوا و ساويلكە
خەمى بى تويى عەشقه خەمى بى موچهيى زوئە
لاى ئەو هيچەم دەست ناكەوى لاي تۆ ماچى ئەو كۆنە
كيانە ئەگەر ئيمەيان ئەبى ئەم حيزبانە چين
با پشتيوانيان لى ئەكەين بۆلايان بانە چين

دل كورەى ئاگر

تۆكە ئاھو ئاھى من نابىستى
نازانى چەندە لام خوشەويستى
نازانم عاشقم چۈن پىناس بىكەم
ئەم دەرد و خەمەم چۈن بۆت باس بىكەم
چاوم پىر جەسەت دىدارى بالاتە
سەرم بەردە باز لەسەر رېگاتە
مات و بېدەنگەم لە شەرم و رازت
تېمناگەيەنى راز و نيازت
تۆۋەرە تاۋىك گۆيەم لى راگرە
ئەزانى دەم كورەى ئاگرە
كەتپىپەر ئەبىت جارىك سالاۋكە
ئەم ناۋە بۇمن پىر لە گولۇكە
ئەوسا كە زانېت چەندە سوتام
سەرسام ئەبى چۈن تا ئىستا ماوم
دەى با تېبگەم لەلاى تۆۋە چىم
عاشقم و دەبى ھەر بۆتۇبىرەم

2018\2\17

درۆى خوش

تو درۆزن نیت تا پیت بلیم درۆزن
ئەوانى كە تو ئەیلیی ئەلای من پۆزن
بیزار نابم كە تو زور لە خوت رازیت
چەند رۆژیک و كوریک دى بو داخوازیت
حەز ئەكەى بو داخوازیت بيمه پيشهوه
كۆتایی بیت ئەم دوریەى پر لە ئېشهوه
گیانە حەز ئەكەم بالام سایه و كە پرت بى
دە سەبەرت بى دە سەبەرت بى دە سەبەرت بى
نەوهك شوى نا بە دل مال و قەبەرت بى
دە سەبەرت بى دە سەبەرت بى دە سەبەرت بى
ئەزانم تو ئەترسى تەمەن برۆا و بە سەرچى
منیش ئەترسم راست بیت و تۆم لە دەس دەرچى

یہ کہم یار

دل نامری گہشتی ناو گوئزار نہ کا
بونی یہ کہم گوئی نہو بہ ہار نہ کا
دل حہزیش بکا نہ دلبہری نوی
بہ لام ہہر یادی یہ کہم یار نہ کا
دل چند ماچ بکا لیوی نال و جوان
ہہر بہ راوردی یہ کہم جار نہ کا
ناوی نہ دلدا ناسریتہ وہ
وہک نہ خشی بہردی سہر دیوار نہ کا
نہو زامی دلہم دایم بہ سوئیہ
بہ دیدہنی نہو خوی تیمار نہ کا
نہ کوی دہرکہوی دل نہ خورپہ یہ
دوای دابرانیش عہ شقی کار نہ کا
مہرگیش ناتوانی شوینی بزرکات
دل بہ خہ یائیش بوی ہاوار نہ کا

2018\4\4

گومان

من زور گومانم هه یه ئیت
گهر بلیی حهزم کردوه ئیت
ده ئیم گهری با ههروا بام
له گهن خوما با ته نیا بام
دنیای جوانم خوش کردوه
دل پهی به شادی بردوه
دلی نه رهم مه سوتینه
زور ساده یه مه یشیوینه
به رگهی نیگاکانت ناگری
به دواتهوه ورك ده گری
حهزی له به زمی چه پله یه
عیشقیش سۆزی عود و نه یه
من ناویرم دلتمت بده می
خوم بخرمه ده ریای خه می
بو یه ك گوئیکی درکاوی
ژیان دانیم له پیناوی
ده ئیم گهری با ههروا بام
له گهن خوما با ته نیا بام

2018\4\7

چاوه پروانی

چاوه پروی بووم کاتی هاتی
ده ئیی بو چی واسهی نه که ی
وهک ده رویشی شیخی دییی
من نه بیینی حهی حهی نه که ی
گووتم چی بکه م شیئی تو بووم
که چی تو ش ههر وهی وهی نه که ی
دل سووتا بو به هه شتی پرووت
ههر به ته مای سبه ی نه که ی
ره قیب زورن پیس و هارن
له و سه گانه دهی دهی نه که ی
گوئی سه بر بگره جاری
پیئت نه ئییم و ئوخهی نه که ی
گوتم دیاره خوشت دهویم
نه ترسی و خوئی بی وهی نه که ی

2018\6\9

دُنیا

نُه زانم تازه نایهیت هەر
حەز نەكەم چاوەرپیت بێم
نە ژیر تیشکی مانگە شەودا
من گوی بیستی دەنگی پیت بێم
خۆزگە هاتبای وەكو شارن
من كویلهی نە ئقە نە گویت بێم
هەرچی بلیی هەر نە وەیه
نالیم نە خیر هەر بە ئیت بێم
تۆ مار بێم بۆرۆژانە ی عەشق
بۆ كوی برۆی هەردەم پیت بێم
كاتی نە یەك دایان برین
تۆ نە تویست هەر دراوسیت بێم
خۆزگە ت نە خواست بە حە لائی
شەویكیش بی نە سەرچیت بێم
شوین گۆرەكە ت بە من نالین
نە ترسن كە یەكسەر شیت بێم

2018\6\9

کۆشكى دل

که دئبه رها ت
منى خسته دئه خورپه
ترسام دئم بو خوی بهری
که چی خانهی دئه که می
داگیرکرد و
هه رگیز ئیی نایاته دهری
گوتم نه وه تو
ئیره چی ده که ی
خو نه م مائه
ویرانه یه و که لاوه یه
گوتی زانیم چوئه
هم په رگیره و نه لاوه یه
بو من باشه و فراوانه
راسته شیواوه و کون کونه
به لام پره نه گول و ریجانه
هیندهم زانی
کۆشكى دئم چاک بوه وه
به نیگای چاوه کانی
په نجه ره کانی
رووناك بوه وه

دانوله

من له سهربانی نهم به رهوه
به قوئنگه که ی فه رهادوه
قوئنگاری نه که م
به کریکاری
توش له سهربانی نه و به رهوه
دانوله ت هه ئده خست
له بهر تیشکی هه تاو
به دزیه وه سلاویکت دا
په یامی عه شق و دلداری
نیتر هه ستم وا که وته جوئه
دنیا م لایه وه باخچه و
خویشم په پووله
نهم دهویست له بهرچاوم
ون ببی بالات
هه ربه هه نگاویک بگه مه لات
منی هه رزه ی داماو
به خوم نه زانی له ناکاو
له و سهربانه که وته خواری
هه موو جه ستمه م
پرپوو نه ئیش و نازاری
هه رچی له دهورم بوون

گوتیان هه ناسه ی نه ماوه
ئیتز مردووه
به قاقای پیکه نینی تۆ بوو زانیم
تۆ ئیتز تیگه یشتی
چۆن هۆشی منت بردووه
گوئه گیان
هه رگیز له خه ئکی گه رهك خوش نابم
تۆ نازانی له و کاته وه
چیان پیکردم
نابرومیان تکاند

دهست نويز

هەر سوپاسی خودا ئەكەم
ئەگەر ئە سەر ئەو نويزانە
سزایم بدات
كە پيش خویندنیان
دهست نويزه كه يم
به دهستی تو شكاند
چونكه هەر ئەو بوو
تو ی بو من خولقاند
تو دیاری خودای بو من
عه شقت به هرهیه كه
ئه ناو دلهی هه ئقرچاوما
تایبهت به خو من
سهر و دلم دائه نیم
وهك بهرده باز
بو ههنگاوی ههرقاچیکت
ئه خوشی به ههشت تیدهگه م
گهردهس نويزم بشکینی
ئه مجارهیان به ماچیکت

2018\1\21

من و عه شقی یار

من نه و بارانه م
به سهر دهریادا باریم
نه ماسی یه کم دلخوش کرد
نه تینویتی
چله گیایه کم شکاند
من نه و دووکه نه م
نه داریکی تهره وه
به بی گر و پرووناکی
به ره و ناسمان هه نگاو نه نیم
نازیزه که م
که تو م ناسی
دهیان گوئم
نه سه رچه م و ریگا و بانی
نه م شاره پروواند
عه شقی تو یه
نه ناخمدا چه که ره ی کرد
دهفته ری ژینی دهره ی نام
چی لا په ره ی خه می تیایه
گشتی دراند

دلی من

خەم بی ئاگر ئەکوئی
خەندە بی ئاوەرووی
دلی من بی تۆشەق ئەبا
ئەو ئە نیوان ئاو و ئاگردایە
من نازانم دل بە تۆخۆش کەم
یان خەمی دووریت
ئە پەیکی تەنیا یمدا نۆش بکەم

پاش کۆچی مام

دوا کۆچی مامی کورده دهك روحم به قوربانی بی
ولاتم تاریکستانه . کهی خۆر له ئاسمانی بی؟
کی وهکو نهو پېشمه رگه بی شاخ و شار رهنگین بکا؟
کی شکوی کۆماریک بییت و سه مامی نه مانی بی ؟
له شه پۆلان مه ترسه نه گهر یار مه له وانی بی
که شتی نه گاته که نار گهر زانا که شتیوانی بی
که سی دئسۆزی گهل بی بو دوور نه روانی هه میشه
گورگ خوی نادا له میگه لی گهر عاشقی شوانی بی
ده بی سه رکرده گیانی خوی بکاته قوربانی گهل
چون ده بی نه و له میله ت چاوه روانی قوربانی بی
کیژاوی نه مرۆ تونده نه بی دهستی یه کتر بگرین
نه خزی قاجی نه و که سه ی که دهستی له گیرفانی بی
ناتوانی پشت ببهستی به جه لاده کانی کورد کوژ
له عیراق بی و پشتیوانت توورکی یان ئیرانی بی
نه گهر گه لمان پۆشنبیر بی ده بی خاوهنی بیر بی
دهرناچی له هه ژاری ههر له دیار کویره کانی بی
توره مه به تو له دووژمن له کاتییدا بی چه کی
نابه زی هیج جهنگاوه ری دانایی قه ئغانی بی
گه نده ئی و ئازایه تی نابی به سیمای یه ک رووخسار
با خانه خوی برسی بییت په رۆشی میوانی بی
شاگردی زور باشمان هه یه به مامۆستایان بکه یین

کاتی قوتا بخانه‌ی گهل ریازی تائه‌بانی بی
 دانامینن بو ته‌گبیر نه‌گهر خو به زل نه‌زانی
 برای بچوکیش به هیزه گه‌وره قه‌در زانی بی
 خزمه‌تکار بن بو گشت میله‌ت نه‌ک بو خزم و عه‌شیره‌ت
 واه‌مکه‌ن پیاوی زانا و دلسوز نه‌چاوه‌روانی بی
 عه‌شقی پاره و ده‌سه‌لات کورده‌واری به‌لاناوه
 روو ره‌ش بی نه‌و گه‌نده‌ئی که هه‌رخه‌می گیرفانی بی
 جیگر بن ریگر مه‌بن بو سه‌رکردایه‌تی نوی
 با ده‌ستا و ده‌ست پی‌کردن مودیلی حوکمرانی بی
 نه‌م حوکمه‌ته‌مان چه‌قیوه بو‌یه‌میله‌ت توقیوه
 با گه‌نجی تازه بیته‌پیش روو خساریکی جوانی بی
 نارام به و خویندن و زانست با مه‌شخه‌ت بی
 (خوینکاریش سه‌رده‌که‌وی که ماموستا پشتیوانی بی)

قومار

لەم ئیوارە پایزەدا
پیاسەم دەکرد و کەسم نە ئەدواند
دئەم تەنگ و مات و خەمبار
جار جار کزەپەك
خۆی ئەکرد بە مائی جەستەمدا
سینگ و پشتمی ئەتەزاند
وەك بومە لەرزەكەى سەرپیل و کرماشان
کە دەربەند یخانیشى هەژاند
وەك ئەو خانووە پوخاوانەى
کە جەرگی دەیان دایکی سووتاند
من ئە ناخەووە دەگریام
بۆ بیکەسى خۆم و شارەكەم
ئەو کۆستانەش دیاری دەستی خودابوون
خۆی بە ناخەووە نوساند
نالەى داماوێکم گۆی لی بوو
زۆر بە کۆل دەگریا
بە سۆزەووە ئەینالاند
دئەداووە
وەك تۆ دئشکاوم و خەمبارم
گۆوتی دەردم گرانه
بییلانە ماوم

به خور فرمیسکی نه باراند
گوتی بم کوژن
رزگارم کهن
هرچیم هه بوو
نه دستمدا و خوم خه نه تاند
دوای سه روکی که وتم
چه ند هاوارمان کرد
توخوا مه که
قسهی نیمه و هاوری و
دوستی نه سه لاند
نه قوماریکدا
گهل و نیشتمانی دوراند

2017\11\18

ئه فرين بوکه سورهی کوردستان

که سی دهیه وی تیبا
ئه گه ورهیی و دانایی ئه م یه زدانه
با بچیته ئه فرين
ئه رۆژئاوای ئه م کوردستانه
وینه یه کی ته واو و جوانی
شهری فریشته و شهیتانه
حۆری به هه شتی خوا
ئه شهردایه و شهرفانه
سینگ و بهرۆکی
بو رۆله کانی قه ئغانه
سه ده زار
ئه و ئه شکره توورکه خو به زل زانه
به شیان هاواری گیان کیشانه
که سی شیری که ری خواردبی
بچیته شهری شیره ژنی
دیاره بی میشکه و
هه تا بلیی نه زانه
شهرفانی شیری شیره ژنی
وهک نارینی نوش کرد بی
ناترسی و هه ئنایات
به هه زاران چه ته ئه شکره
ئه و ئوروگانه

ئەبى بچنەوہ بو
كونه گورگه تاريكه كان
ئيره مه يدانى شيره
گشت دار زه يتونيك بيشه لانه
ئوميدى گه نه كه م
نه دار زه يتونه كان چرو نه كات
ئەوہ ئەفرينه
بوكه سوره بچكۆله كه ي
ده وئەتى كوردستانه

2018\2\19

عاشقی ھه ٺه بجه

من عاشقی ھه ٺه بجه بووم

من عاشقم

ھه ر ٺه کانی عاشقان تیر ٺاو ٺه بووم

ھه ر به و ٺاوه

ٺه گوناھ پاک ٺه بومه وه و پاراو ٺه بووم

ھه ر ٺه ویدا

عاشقی په رچه می ٺول و زوئی خاو ٺه بووم

ھه ر ٺه ویدا

حه زم ٺه بونی گول و ریجانہ ٺه کرد

ھه ر ٺه ویدا

حه زم ٺه چریکه ی بولبول و جریوہی

چوله کھی سهر گوئسه بانہ ٺه کرد

ھه ر ٺه کانی عاشقان

ٺاسوده ٺه بووم

به شنہی شہ مان

به دہنگی شمشان

به راکه راکه و فیکھی مندال

به هوره و گورانی کور و کال

به سیاچه مانہی جوتیاری قہد پال

به بونی چیشتی دست کابانی مان

به لار و ٺه نجھی

کیژی فہقیانہ ٺه سهر شان و

دهست به دهسماڻ
 به قاقاي کيڙي ڀوو به خاڻ
 دئي گه نجي نه هيٺايه حال
 ژوانيان نه به ست نه چاوگ و
 باخه کاني بناري شنروي
 قهه د گرد و پال
 هه نه بجه که م
 کاني عاشقاني تو
 نارامگا و لانکي دنداران بوو
 مه ٺبه ندي گول و گولزاران بوو
 بويه هه نه بجه که ي من
 نه حه نه ب جوانتر
 شاري شاران بوو
 به لام مخابن
 سهه د مخابن
 به عسيه کان
 که په روه رده ي بيابان بوون
 دوڙمني جواني ژيان بوون
 دهستيان به هه رچي نه گه ښتبايه
 بو خويان داگيريان نه کردايه
 ده بوو به سوتماکيان بکردايه
 نه روڙيکي سه ره تاي به هار
 بو مبي کيميايان بو خستينه خوار
 نيتر شار چي شار

پږ بوو له قیژه و هاوار
 دنیا تاریک
 وهك شهوی تار
 پږ بوو له دووکه ل و غوبار
 بوئی سیوی گه نیو
 مروقی نه کرد لار و خوار
 هه رچی هه بوو
 بوئی سیوی گرت
 هه نار و پرته قال و خه یار
 هه رچی هه بوو
 گشت میوه کان بوون به سیو
 دار زهیتون و هه نجیر و میو
 ته نانه ت دار و دیوار
 بوئی سیو زوو کاسی کردین
 بوئی سیوی پږ پږ له ژار
 کانی عاشقان
 له پږ بوه مهیدانی جهنگ
 تییدا نه ما هاوار و دهنگ
 هه ر نوزه نوزی نه خوش بوو
 سه رتاپا خاموش بوو
 هه رچی زینده وهر هه یه
 به بوئی سیوی گه نیو
 بی گیان و بی هوش بوو
 له کاتی کار کردندا

له کاتی نان خواردندا
 له کاتی پیدانی شیر
 له کاتی کوکینی پیای پیر
 له کاتی دهرچوون له مال
 له کاتی گرتنی دهستی منال
 له کاتی گشت جوئهی ژیان
 چاوهکان کویر بوون بی گریان
 نیتر به چوار دهوردا
 به راست و چهپ
 کومهل کومهل نه کهوتن و تهپ
 کهوره و بچوک به بون گیتر بوون
 له سهریه کهوه له سهر زهوی
 دریتر بوون
 به دهم ریوه
 له ناو کوچه و کولان
 له ناو ماشین و تهراکتهر
 له ناو باخ و ریگا و دهشت و دهر
 له ژیر زهمین و سهربان
 له بهردهرگا و له ریگا و بان
 له ههرجیگا و له گشت لایه
 لاشهی کور و کچ و بابه و دایه
 یان دو وهاوسهر
 یان خوشک و برایه
 شار پر بوو له بونی سیو و دوکهل

پَر بُوو لَه بُوْنِي مَهْرگِي
 تَاك و كُوْمَهْلْ
 پَرسَهِي شَارِيك بُوو
 پِيْنج هَهزار مَرُوْڤْ
 پِيْنج هَهزار گُوْلْ
 پِيْنج هَهزار پَه پُوولَه
 لَه چَه نَد چِر كَه يَه كَدَا
 بُوون بَه لَاشَهِي بِي جُوْلَه
 شَارِيكِيان كُوشت
 وَهَك بَلِيِي
 خُوِيْنِي كُورْدَسْتَانِيان رِشت
 نَاي چِي كُوْسْتِيكِي گَه وَرَه يَه
 نَه خِيْزَانَم
 نَه بَاوَانَم
 نَه هَاوَسِيْكَانَم
 نَه هَاوَشَارِيَه كَانَم
 نِيْتَر يَه كَدِي نَابِيْنِيْن
 سَهْرَه خُوْشِي لَه خُوْمَان بَكَه يِيْن
 كَه س بُوْنَه م پَرسَه يَه نَه هَات
 جِيَهَان دَه نَغِيَان لِيُوَه نَه هَات
 كُوشتَنِي شَارِيك نَه ي هَه ژَانْدَن
 شَهْرَم دَايَان بَغْرِي
 نَه يَانْزَانِي مَرُوْڤَايَه تِيَان چِي لِيَهَات
 تَه نَهَا وَ تَه نَهَا

خودا روحه کانی کرده ته سبیح
 عومهری خاوهر گوئینگه که یه تی
 نه و کورپه که ی نه باوهش بوو
 هیمای بی ویزدانی
 به عسی روو رهش بوو
 خودا روژی دواپی پیشانی نه دات
 بنوو هه نه بجه که م
 بنوو هه نه بجه که م
 دیمه وه کانی عاشقان
 تیر نه و خاکه ماچ نه که م
 تاجه گوئینه ی من شیعر و عه شقه
 دئیکی پاک
 نه وه فایا سه رمه شقه
 هه ر نه وه ندهم نه دهست دی
 نه کانی عاشقان
 نه م دله م به جی بهیلم
 پر نه جوانی بو دنجوشی نیوه
 پر نه خه نده بو فراهاموشی نیوه
 دئی من پیشکاهش دلتان بی
 گیانم فیدای ناو و گلستان بی

2017\3\12

داری که لی

من هه ئقولاوی عه شقیکی پاکم

له کوانویه که وه سه رم دهرهینا

بووم به دهرویش

من له نه لف و بییه که وه

دهستم پیکرد

بووم به خاوهنی چه ندین سه روا و کیش

من له لانه یه که وه بووم

له نه سپینداره کانی که رمیان

دار تاشه کان دایان تاشی

نیستا له که رکوکه وه

سینگم به رووی دوژمن

ده به مه پیش

وهک قه ئغان و سوپهر

بو کوردی ره نجدهر و زه همه ت کیش

من نه م ولاته م خوش نه وی

له جهرگی تاویره کانی شاخه وه

به روو پهروه رده نه کا

من نه م ولاته م خوش نه وی

له کلوه به فری کوستانه وه

دهشتی که رمیانم

به خه له و خه رمان زهره نه کا

ئەمە لايەكەو
 چەندىن نالى و سالىم
 ئە ديوانى شيعردا سەرور ئەكا
 شېخ و دەروېشم ئە كۆرى زىكرا
 دى بەردىن
 بە عەشقى خوا تەر ئەكا
 عەشقىكى پىر خوشەويستى و جوانى
 تەر دەكا سىنگە و بەرۆكى
 دىسوزانىك ئە بېگانە و خزم و خوئش
 ئەمە دارى كەلى يە
 ئەمە كانى يە
 ناوى عەشق و كامەرانى يە
 شېخ و دەروېشم
 ئە ناو كۆرى زىكرىكى يەزدانى يە
 عەشقى زاتىكى پەنھانى يە
 ئەو ئە ناسمان و
 شېخ و دەروېشم كوردستانى يە
 ئەمە دارى كەلى يە
 ئەمە كوانووه
 ئەمە دائدە و پەناگەى
 سەدان دەروېشى
 بى مال و ژن و كەيبانووه
 بۇ باران چەترى سەرە و
 بۇ خۆرەتاو

سابات و خانووہ
بہ عشقی کوردانہ وہ
دوژمنی لہرزاندوہ
نہمہ داری کہ لیبہ
نہمہ لانکہ یہ
نہمہ زیدگا و نیشتمانہ
نہمہ مہ لہندی کوردایہ تی و
میژووی گشتمانہ
نہمہ ولاتی کوردستانہ
لیرہ عشقی شیخیک
دہرویشی خستہ ری
لیرہ ئوستادیک
فیبری کردین نہ لف و بی
شیخ مہ درہسہ ی عشق و
کوردایہ تی بینا کرد
ماموستا حسہن مہ درہسہ ی کتیبی
بو نابینا چاوی بینا کرد
من نہم ولاتہم خوش نہوی
پیای جوامیری تیا ہل نہ کہوی
پیای جوامیری تیا ہل نہ کہوی

2018\10\19 نووسراوہ

2018\10\20 نہ داری کہ لی خویندرا یہ وہ

گەوجى

من گەوجم

لە من گەوجتر

ئەوانەن بۆژنىكى گەوج و ساويلكە

واز لە داىكى خويان ئەهينن

ئەوانەن كۆيلهە عەقلى خەلكى ديكەن

عەقلى خويان بە كار ناهينن

ئەوانەن داواى بەزەبى لە خوا ئەكەن

چاوى بەزەبى خويان ئەنوقينن

ئەوانەن شمشير لە مى موسلمان ئەسوون

بە درۆ قورئان ئەخوينن

ئەوانەن شەرى تاريكى ئەكەن

نازانن چرايەك دابگيرسينن

ئەوانەن باسى نوى بونەوہ و

تازەگەرايى ئەكەن

بيست سائە

كورسى وپۆستىك جى ناهيلن

لە من گەوجتر ئەوانەن

دەنگى ميلەت ئەدزن

دەنگى ميللەت نابيستن

ئەوانەن خوينى ميلەت ئەمژن

وا ئەزانن خۆشەويستن
ئەوانەن مېللەتتىكى ئازايان ھەيە
كەچى پىشت بە بېگانە ئەبەستن
ئەوانەن باسى ئاشتى ئەكەن
مندائەكانيان ئە ئەوروپايە
ئىرەجەنگ ھەل ئەگىرسىنن
باسى دىموكراسى ئەكەن
زمان ئەبىرن
قە ئەم ئەشكىنن
رۆژنامە نوس ئەترسىنن
ئىمە گىشتمان گەوجىن
دوژمنى گەورەمان دلى خۆمانە
سۆزۈ بەزەيى فرىومان ئەدا
ھەر ئە شوين خۆمان ھات و چۆمانە

2017\3\7

ئەفسەرم

پۆلەي دئسۆزم بۆ كوردستانم
بۆ بەرگري ئە خاك نيشتمانم
ئۆخەي كە پيشمەرگەم و ئەفسەرم
قوربانى ئە دەم بە ماڻ و سەرم
ئەي داگيركەران چاوتان كە نەو
ئە ناو خاكى من گيان نابە نەو
نە كەن گە مژە بن وا بىر كە نەو
ئە هيلى سنوور نزيك ببە نەو
ئە ناو نە چوين بە كيميائى رشتن
ئە بىرمان ناچى ئە نفال و كوشتن
ناترسم ئە وەي سەرم تىباچى
ئە و فەرمانەي دى ئە يكەم جى بە جى
ئە مەرۆ پىر چەكم بە هونەري جەنگ
ئە گەل كە ئە كەم يەك دەنگ و يەك رەنگ
من سەركردەم و گەل پشتيوانم
سەنگەري سە ختم ماڻ و ژيا نمە
ئە جەنگم هە تا مافم بە گشتى
بە دەست ئە هينم ئە گەم بە ناشتى
بۆ چە وساوەكان ئە بم بە برا
ئە شەو زەنگا هەل ئە كەم چرا

2017\4\5

رېفراندوم

چون بليم به ئى
كه تو خه م له من ناخوى
من تالوى دهستى توده خوم
هه گبهى دهرمانت هه ل گرتووه
منى بريندار جى دىلى و ده پوى
نارامم گرتووه
چاوه پروانى دهستى توم
چون بليم به ئى
توبه گيرفانى پرو
ورگى پر و مائى پره وه
من به دلى پر له خه م و
چاوى ته ره وه
به ميشكى جه نجال و پر
له ترس و خه ياله وه
نانيكم جى نه هيشتوه بو ماله وه
تو وهره بو چارهى نيوان خوت و خوم
بكه ين رېفراندوم

2017\6\26

هەى يار

هەى يار هەى يار تۆ ھاوړىمى
تۆ ھاو دەم و تۆ ھاوسىمى
تۆ ړووناكى چاوو دنى
هەر تۆ هيزى دەست و پىمى
هاتووم به دنى پر له حەسره ت
هاتووم كه دەستى تۆ بگرم
هاتووم له گەل تۆدا بژىم
هە تاكوو ئەو ړۆژەى ئە مرم
چەند سالىكه له دوورى تۆ
هەر له تە نهاييدا ئە ژىم
زۆر سه خته دل پر له حەسره ت
هەر به شهيدايى تۆ ئە ژىم
ړۆژىك زووتر به يهك شادبين
دلمان شاد و به خته وهرى
ناو مائمان باخچهى پر گول بى
هیلانمان خەم لابه ربى

2017\8\26

گه ندهل

گلاو و پيس و خوساون
به کورسيه وه نوساون
بيسود وهك گاي خه ساون
له چاکسازي ترساون
شهرمه زار و تاساون

وهکو تا پو و قونتته رات
پوست و پايه قورخ نه کات
رادهستي که سي ناکات
بيست سائيک نوشي نه کات
هه تاگو نه مري ناروات

تا بليي نه فسي نزمه
خه ريکي دوست و خزمه
نالي شهريکه دزمه
له ناو نه م به زم و رهمه
منيش هه رکزه کزمه

دان به هيچ که سي ناني
خوي به زانا نه زاني
سفره و خواني بو داني

مل كه چ ئەكا بۆنانى
نا بېستى بلى هانى

هەز ناكات ئە پېشنيار
تورە ئەبى ئە پرسيار
تەنھا خۆى ئەدا بېريار
دەوور و پشت وەك خزماتكار
سەر بلە قېنن جار جار

چى باش بکەى ديار نيە
ئەو بە تۆقەرزار نيە
بۆ تۆهيچ ئە بار نيە
هەر خەم ئە خۆى چار نيە
هيچ كەس بەر پرسيار نيە

دەرونى زۆر ئە خوۆشە
رەخنەى زۆر پى ناخوۆشە
چاوى ئە هە ئەى تۆشە
خۆى كارتۆنيكى بۆشە
بۆ كورسيە كەى پەرۆشە

خۆ پەرست پشتى ئەگرن
تاكو خۆيان رابگرن
سەرەتا وەك ئاگرن

وائے زائن قهت نامرن
به رگه ی فشاری ناگرن

2017\10\25

خهون و ئاينده

نازانم . خوم ريواريكي نابه ئه د بووم
يان تويشووپريكي بي قيبيله نوما بووم
بوچي بزر بووم
يان ئه وه تا ئه ستيره كاني به ختم
له و ديوو هه وره ره شه كانه وه
رېنماييان نه كردم
يان دايكه پيره كه م
زوو به رپي كردم
هه ر به ريوه م هه ر به ريوه م
ناگه مه جي
سه عاته كه ي دهستي دايكه
يان قوقه ي كه ئه شيري دراوسيمان بوو
يان خووري ناسماني ته ئخ بوو
ئه و هه ميشه ئه م گورانپه ي ئه چري
كه ويتردي سه ر زوباني بوو
كورم هه سته دره نكه
ده خيله ي حه زه كانم
پر بوون له حه زي گه وره و بچوك
دوور بوون له دنياي ئاينده م
حه زم نه ئه كرد
دهستي بيگاتي
ده مويست روژانه
حه زه كانم ورد كه مه وه

خەرجیان بکەم
 وردە وردە
 ئە کە ناری ئایندە نزیک بێمەوه
 مە ئەوانی تێدا بکەم
 ئە مەش شاخەزی ناو حەزەکانم بوو
 گۆلی سووری ناو چە پکە گۆلی
 ئینجانە ی سەرخوانی
 گشت بە یانیە کم بوو
 کە شەوی پیشوو
 خەونم پێوە ئەدی
 جارێکیان دایکم
 دە خیلە ی حەزەکانم کردەوه
 تا بزانی بوچی مال بە جی دێلم
 تا ئە و حەزە ی لی دەریینی
 بە لکو خۆیشی بە تەنیا ئە مینی
 کە تیراما چی دە بیینی
 کۆتر و فیکە
 شمشال و گۆرانی
 هە ئپەرکی و یاری
 سەدان فلیمی هیندی
 سەدان شیعری کوردی
 چە ندین نیگا
 چە ندین جلی تۆپین
 حەزەکانی من لای ئەو

بازاریان نه بوو
 وهك میروویه کی ناقولا بوو
 نه گه ل شهوه و شیلانه که ی نه و
 هینده ی چاوه زاریک به های نه بوو
 سهر به خیر نه بوون
 سهر به خیر نه بوون
 نه لای نه و شووم بوون
 هرچی شهری دنیا هه یه
 نه گه ل خویمان په لکیشیان کرد
 بو گیان نه م شهره
 گه رانیکی زور خیرای کرد
 نه شکریکی نه یاری
 نه خرم و کهس بو من په یدا کرد
 دهرگای حه زه کانیان لی داخستم
 نه و ده خیله یه بو ناینده م کلیل درا
 بووم به دهسته مؤی حه زه کانی نه وان
 نیشانه ی عاقل بوونیان نا به به روکمه وه
 هرچه ند به هار هات
 گول نه پشکوت
 په پووله ی روحم
 به دهوریا سه مای نه نه کرد
 من دل ته نگ بووم
 هرچه نده کوتر
 به ناسمانا ته قلله ی لی نه دا

چه پلهی منی له گه ل نه بوو
 من دتته نگ بووم
 هر چه نده گویم
 له لورکی لورکی و
 نه مام نه مامه نه بوو
 سهر راوه شانی منی له گه ل نه بوو
 من دل ته نگ بووم
 هر چه ند شایی و هل په رکی نه بوو
 هاوریکانم ده خزانه ناو
 نا پورای دواي بووک و زاوا
 بو نه و نوقل و پارانه
 خویان هل نه دایه ژیر دست و پی
 من نه نه جولام له جی
 من هر دل ته نگ بووم
 ده مویست ده سته کانم په ر ده رکهن
 لاسایی کوتره کان بکه مه وه
 ته قله لی بدهم بخولیمه وه
 ده مویست لورکی لورکی و
 نه مام نه مامه بلیمه وه
 که چی منی عاقل
 کزومات و بی ده نگ
 دلخوش نه نه بووم
 له و دیو په نجره و گوئسه بانه کانه وه
 له شوره ی سهر بانه وه

سەرنجەكانەم ئەرۆشتەن
 بېرىكى زۆر خەمیان بو ئەچنیم
 ئە دار تەونى ئايندەوہ
 بە بەنىكى كورتەوہ
 بە دارە راي ژورەكەماندا
 ھەئەم ئەواسين
 ئەخوارەوہ تىكەل بەخەمى ناخەم
 كە ئەمناسين
 سەرنجەم ئەدا و دلخۆش نابووم
 مەن ئەمزانی كەزۆر سەختە درۆزى بى
 كەزۆر سەختە دوورۈوبى
 كەزۆر سەختە عاقل بى
 ئە ھەمان كاتا كەمژە بى
 چونكە مەن سىياسى نەبووم
 مەن مەندائىكى سوار چاكى ھەزەكانەم بووم
 بە پىيادەيى خۆم دەر ئەخست
 كەتیبەكانەم ئەخستە بن ھەنگەم
 ئە سىنەما خەيام
 تەماشاي شامى كابۆرم ئەكرد
 زۆر بەچىژ و تام
 ئە بەر خۆرە تاوہكەى سەربان
 نىمەدەرىكەم بو خويندن رائەخست
 بە دانىشتنەوہ چە پلەم لى ئەدا
 بو كۆترە تەقلە بازەكان

درۆکانی من سپی بوون
 وهك مندائه بی نازهکان
 دوو روویی من به هادار بوو
 وهکو پارهی گیرفانه کانم
 له گه ل فرینی کۆلاره که م
 بلند نه بوون چه زه کانم
 نه چونه سهر بائی هه وری سپی
 ئاسمانی دئم نه کرده جۆلانه
 خۆم رانه ژهن ههر به کپی
 له گه ل ههر راوه شانندیکی
 موچرکه ی دئم به گرینه وه
 وهك مۆسیقای نه وین
 ژییه کانی نه له رینه وه
 چه زه کان به ژانه وه له دایک نه بن
 وهك مندائیکی ورکاوی وان کاتی تار نه بن
 سه دان ژانی تر
 به دواياندا له دایک نه بن
 چه زه هیه له سیداره نه دری
 چه زه هیه له بار نه بری
 چه زه هیه بار نه کا سهر خوی هه ل نه گری
 چه زه هیه خاوه نه که ی نه کوژی
 من روحم له گه ل کۆتری چه زه کانم
 بال نه گری نه فری
 له ده ریای ئاسمانا مه له نه کا

له چاوی کۆتره کانه وه دنیا نه بینم

فراوان و زۆر فراوانتر

له وهی له خواره وه نه بینم

ناچار بووم هه ل بییم

هه ل بییم له ناچاریدا

تا حه زه کانم ئازاد بن

بو ئه وان بژیم

تووړه بونی رۆژانه م

وهك پشكۆیهك نه چونه پال یهك

نه مویست له لاویدا گرکانیک بم

كهس نه توانی پیشم بگری

دوینی یان دزیم

پارچه پارچه بووم و دا رزام

میژووم لاشه یه كه پر له زام

نه یانتوانی خۆم بدزن

نه یانتوانی دله پاكه كه م پیس بکهن

من نه مرۆم هه رزان فروش ناکه م

ئیتر سویند بی

نه مرۆم نه دهم به سبه یینی

نه مسال نه دهم به سالیکی تر

2018\2\4

بۆ مامۇستا ساكار

بىروام نىيە بە تەنھا يىت
بە گىريان و ئەشكى رونت
تۆكە سىڭى بەد رەقتارى
بە گومانم ئە مروف بونت
نە ساكارى نە مامۇستاي
نە بە ويژدان نە شاعىرىت
نە پىرۋزى نە خانەدان
نە ژنى چاكىت نە ژىرىت
توفىل بازىت توفول بىرىت
توقەرزارى بەندە و خوداىت
ھەموو گىيانت ھە رتاوانە
لە وەفا وسۆز وپاكى جوداىت
سۆز و گىرىھى شەوانى تۆ
واى چى گەورە درۋىيەكن
باخى مالت دركەزىيە
دوور ئە گول و چىرۋىيەكن

2018\8\27

سپیده

ئای چەند خوشە تۆ بە قاسپە ی کە و
دەمە و سپیدە هە ئبستی ئە خە و
دەنگی بولبولی عاشقی شەیدا
ئاوازیکی پر سۆز ئە کا پەیدا
تیکەل بە سەمای لق و پۆپە ی گول
بە شنە ی شەمال ئارام ئە کا دل
ئە و هە وای فینکە ئە تبا بو پیاسە
خە م ئە رە وینی ئە م دئە کە ساسە
تیشکی زیڕینی خۆر ئە هە لاتن
بەرە و خە یالی زیڕین ئە تباتن
شەمال تیکەل بە هاژە ی دارە وە
سەمای سەرچلی هە تا خوارە وە
وەک ئە نجە ی تاوس خوی ئە ئە قینی
گول ئە سایەیدا جوان خوی ئە نوینی

2018\9\17 گوندی نواو

ناوەرۆك

لاپەرە	شيعر	ز
2	پيشهكى	1
5	ئاوارەكان دینهوہ	2
6	بو ئازیزەكەم	3
7	نیگای عەشق	4
8	من ئەئیم	5
9	تا ئەو كاتەى	6
10	هاوار	7
11	مندائى ھەژار	8
13	بو یارەكەم	9
14	سكالا	10
15	دیمەن	11
16	مانگە شەو و یادگارى	12
17	گۆرانى دل	13
19	خەمىكى نەزانراو	14
20	خونچەى كورد	15
22	سلاوى نەورۆز	16
24	رۆلەى كوردم	17
25	شار جى ديلم	18

26	چاوهروانم له جيژوان	19
27	گولفروش	20
28	ماموستا	21
29	رؤڙى بوونت پيرؤز بيت	22
30	عاشقى شهيدا	23
31	يادگارى	24
33	ئيمه ئاوارهى وولاتين	25
34	كه جيم دىلى	26
35	نهرؤم نازيزم	27
36	پهرچهم ئاوريشم	28
37	خوشهويستى و مردن	29
38	ئاشتى	30
39	راز	31
40	شهونم	32
41	چاوهكانت	33
42	په شيمانى	34
43	بو هاوسه ركه م	35
44	ئاي له دلى من	36
45	نازانى	37
46	خه مى مائناوايى	38

47	ئەگەن مانگ	39
48	كە تۆھاتى	40
49	نويژ	41
50	عەشقىكى نوي	42
51	خيانهت	43
52	تريپەي دل	44
53	پرسىيار	45
54	دوو ريان	46
55	رازى دل	47
56	وھسيەت	48
57	ژيان	49
58	وھرزىش	50
59	تاقانەكەم	51
60	خو كوشتن	52
61	ھەر من ئەزانم	53
63	رېگا	54
66	ھاوريى شەھيد	55
67	دلت بردم	56
68	وھلاميك بو (سمير صبيح) شاعىرى عىراقى	57
71	تو نازانى	58

72	لېم مه پرسه	59
73	چون پيې بلېم	60
75	گوڼه كانمان	61
76	عاشقم	62
77	بووكى كه ركوكه كه م	63
78	بوژنه خوشه ويسته كه م	64
79	نه بوون	65
80	په نجره	66
81	گورستان	67
82	كه ركوك دلى من	68
83	جياواز	69
84	باوهر	70
85	مورى دل	71
86	من و نه وان	72
87	حه بيه	73
88	سه يره	74
89	كهى	75
90	شيتخانه	76
91	جوانى	77
92	حه ز	78

93	ئاۋىزان	79
94	درو	80
95	كۆپلە شىعر	81
97	كۆچى پە پوولە	82
100	خەون و خۆزگە	83
103	بۆنى خاك	84
108	سىياسەت پايىزى جوانى يەكان	85
112	ئەنقال	86
114	عەشق و خەو	87
117	ناو	88
118	يەكەم ژوان	89
119	ژن بە ژن	90
120	خۆپيشاندان	91
122	تەمەن	92
123	تاوانبار	93
124	تاوان	94
125	چاۋەپروان	95
126	چاۋى تۆ	96
127	گريان	97
128	من و دوورپان	98

129	دووهم جار	99
130	خواست	100
131	ديارى به هار	101
133	هه له بجه	102
135	نه ورۆزى كه ركوك	103
136	شا نشينى پياو	104
138	تۆ هه موو شتيكى منى	105
141	نه خووشى	106
142	ديدار	107
143	كه ركوك دلى كوردستان	108
144	ديوه زمه ي نه نفال	109
150	رووناك و هه تاو	110
152	بو عه فرينه كه م	111
155	پياويك له ئاو	112
160	پيشمه رگه و شاخ	113
161	شه هيدانى قه له م	114
162	نه زر	115
163	ماچ	116
164	سه ركردى گهل	117
166	شهوى يه ئدا	118

167	شەھىد	119
171	دەرفەت	120
173	من و سەرۆك	121
175	يار و كەركوك	122
176	خەمەكەى من	123
177	باوەشىن	124
181	شەرى داعش	125
184	پېشمەرگە	126
185	بينايى	127
186	بۆكۆچى مام	128
187	پشوو	129
188	پىياسەيەك بۆ بەنداوى شيرين	130
189	كەركوكەكەم	131
190	دۆراو	132
191	گەلەيى پېشمەرگە	133
194	دواى تۆ	134
195	ماچ و مووچە	135
196	دل كورەى ناگر	136
197	درۆى خۆش	137
198	يەكەم يار	138

199	گومان	139
200	چاوه پروانی	140
201	دنییا	141
202	کۆشکی دل	142
203	دانوله	143
205	دهست نویژ	144
206	من و عه شقی یار	145
207	دلی من	146
208	پاش کۆچی مام	147
210	قومار	148
212	نه فرین بووکه سورهی کوردستان	149
214	عه شقی هه له بجه	150
220	داری که لی	151
223	گه و جی	152
225	نه فسه رم	153
226	ریفراندۆم	154
227	ههی یار	155
228	گه نده ل	156
231	خه ون و ئاینده	157
238	بو مامۆستا ساکار	158

239	سپیدہ ^۷	159
-----	--------------------	-----